

Lastenmeting Kansspelen op Afstand

Update naar aanleiding van wijzigingen in het (ontwerp) besluit en de (ontwerp) regeling

Lastenmeting Kansspelen op Afstand

Update naar aanleiding van wijzigingen in het (ontwerp) besluit en de (ontwerp) regeling

Eindrapport (v1.0)

Auteurs

Patrick van der Poll

Steffie Janssen

Eva de Beet

Brigitte Huisman

Sira Consulting B.V. is inhoudelijk verantwoordelijk voor deze rapportage. De in deze rapportage opgenomen teksten en onderzoeksresultaten mogen uitsluitend worden gebruikt als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of openbaarmaking in welke vorm ook, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van Sira Consulting B.V.. Sira Consulting B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
2	Uitgangspunten	7
2.1	Afbakening	7
2.2	Doelgroepen	7
2.3	Meetmethodiek	9
3	Huidige en voorgenomen situatie	11
4	Regeldrukeffecten	12
4.1	De aanvraag van een vergunning	12
4.2	De organisatie van kansspelen op afstand	14
4.3	Werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen	19
5	Bedrijfseffectentoets	26
5.1	Regeldrukeffecten	26
5.2	Innovatie-effecten	26
5.3	Markteffecten	26
5.4	Overige bedrijfseffecten	27
6	Samenvatting regeldruk per onderwerp	29
7	Conclusie	32
Bijlagen		
I	Projectbegeleiding en uitvoering	36
II	Overzicht verplichtingen	37
III	Standaardkostenmodel	59
IV	Kwantificering bedrijfseigen kosten	61
V	Correctie berekeningen voorgaande lastenonderzoeken	64

1 Inleiding

Achtergrond

In Nederland zijn kansspelen sinds 1964 gereguleerd in de Wet op de kansspelen (Wok). In deze wet is onder meer vastgelegd wat de regels zijn waar kansspelaanbieders zich aan moeten houden, zodat consumenten worden beschermd tegen kansspelverslaving en fraude, criminaliteit en witwassen kan worden tegengegaan.

Door de komst van het internet en de toename van de digitalisering is een markt voor online kansspelen ontstaan. De Wok is tot op heden niet aangepast aan deze ontwikkelingen, waardoor het niet mogelijk is een vergunning aan te vragen voor online kansspelen. Spelers zijn daarom aangewezen op het illegale aanbod, waarop weinig toezicht mogelijk is. Het wetsvoorstel Kansspelen op Afstand, dat op 7 juli 2016 door de Tweede Kamer en op 19 februari 2019 door de Eerste Kamer is aangenomen, reguleert online Kansspelen.

Effecten voor bedrijven en burgers

Sira Consulting heeft in 2013 een onderzoek uitgevoerd waarin de regeldrukeffecten van het wetsvoorstel 'Kansspelen op afstand' in kaart zijn gebracht¹. In 2016 is een vervolgonderzoek uitgevoerd naar de regeldrukeffecten van de lagere regelgeving Kansspelen op Afstand. Als onderdeel van beide onderzoeken is ook een bedrijfseffectentoets (BET) uitgevoerd.

De lagere regelgeving is sinds het vorige onderzoek veranderd als gevolg van:

- Het regeerakkoord en de coalitieonderhandelingen;
- Behandeling van het wetsvoorstel in de Eerste Kamer;
- Consultatiereacties op de AMvB.

De gewijzigde en aanvullende verplichtingen in de lagere regelgeving leiden tot aanvullende verplichtingen voor bedrijven en burgers. Bovendien is een aantal verplichtingen in de lagere regelgeving nader uitgewerkt, waardoor een nauwkeurigere berekening van de lasten mogelijk is. Sira Consulting heeft in opdracht van het ministerie van JenV de regeldrukeffecten van de wijzigingen in de lagere regelgeving in kaart gebracht. De regeldrukeffecten brengen de administratieve lasten en de inhoudelijke nalevingskosten in beeld. Ook is er antwoord gegeven op vragen uit de BET. De BET brengt de bedrijfseffecten kwalitatief en voor zover mogelijk kwantitatief in beeld. Onder de BET valt de markt-effectentoets, waarbij de verwachte gevolgen voor de marktwerking in kaart worden gebracht.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de uitgangspunten van dit onderzoek beschreven. Hoofdstuk 3 geeft een beknopte toelichting op de gewijzigde en aanvullende verplichtingen in de lagere regelgeving. Hoofdstuk 4 geeft inzicht in de regeldrukeffecten van de lagere regelgeving en amendementen. In hoofdstuk 5 worden de overige bedrijfseffecten toegelicht. Hoofdstuk 6 bevat tot slot een uitwerking van de belangrijkste conclusies.

¹ Sira Consulting (2013). *Lastenmeting wetsvoorstel Kansspelen op afstand*.

2 Uitgangspunten

2.1 Afbakening

Voor dit onderzoek zijn de consultatieversie van de regeling en de (door het ministerie van JenV gedeelde) voorgenomen wijzigingen in het besluit als uitgangspunt genomen. Tijdens het onderzoek zijn wijzigingen in de lagere regelgeving geïnventariseerd ten opzichte van de regelgeving die in 2016 is onderzocht. Vervolgens is de regeldruk (administratieve lasten en inhoudelijke nalevingskosten) voor bedrijven en burgers geïnventariseerd, die voortkomt uit de verplichtingen van de conceptbesluiten en -regelingen.

Bij het berekenen van de regeldruk is gebruikgemaakt van de zogenoemde Delta-benadering. Bij deze benadering wordt een vergelijking gemaakt tussen de huidige en voorgenomen situatie en wordt de verandering van de regeldruk gemeten.

In 2013 is door Sira Consulting een onderzoek uitgevoerd naar de regeldruk van het wetsvoorstel 'Kansspelen op Afstand'. In 2016 is door Sira Consulting een onderzoek uitgevoerd naar de regeldruk van de lagere regelgeving en amendementen.

Het huidige onderzoek vormt deels een aanvulling op het vorige onderzoek, maar is tevens een verdere specificering van de in 2016 berekende lasten. Verschillen tussen het vorige en het huidige onderzoek hebben wij in hoofdstuk 4 benoemd en verklaard.

Naast de lastenmeting is tevens de eerder uitgevoerde BET getoetst en waar nodig aangepast en aangevuld. De BET bevat zeven vragen met betrekking tot de conceptregelgeving die inzicht geven in onder meer de regeldruk, de gevolgen voor de innovatie, marktwerking en de sociaaleconomische effecten. De bestuurlijke lasten en uitvoeringskosten voor de overheid zijn in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten.

De vragen met betrekking tot regeldrukeffecten worden in hoofdstuk 4 beantwoord. In hoofdstuk 5 worden de overige vragen met betrekking tot de BET beantwoord.

2.2 Doelgroepen

De onderzochte regelgeving bevat verplichtingen voor zeven doelgroepen. In tabel 1 zijn de doelgroepen en de gehanteerde aantallen benoemd. Onder de tabel is per doelgroep een toelichting opgenomen.

Tabel 1. Doelgroepen en aantallen

Doelgroep	Aantal
Nederlandse aanbieders van kansspelen op afstand	27 ²
Buitenlandse aanbieders van kansspelen op afstand	41
Totaal aanbieders kansspelen op afstand	68

² Sira Consulting (2017). *Lastenmeting lagere regelgeving en amendementen Kansspelen op afstand*.

Aanbieders van speelautomatenhallen	268
Aanbieders van speelcasino's (vestigingen van Holland Casino)	14
Aanbieder sportweddenschappen	1
Aanbieder totalisator	1
Aanbieder staatsloterij	1
Aanbieder instantloterij	1
Totaal aanbieders landbased kansspelen	300
Keuringsinstellingen	6
Spelers van kansspelen op afstand	450.000

Het grootste deel van de onderzochte verplichtingen heeft betrekking op **aanbieders van kansspelen op afstand**. In het vorige onderzoek werd verwacht dat er in eerste instantie ongeveer 45 vergunningen aangevraagd zouden worden. Op basis van een recente uitvraag onder partijen wordt echter verwacht dat 80 tot 100 partijen serieuze interesse hebben in het aanvragen van een vergunning voor kansspelen op afstand. Op basis van deze recente uitvraag wordt er in dit onderzoek van uitgegaan dat er ongeveer 90 vergunningen worden aangevraagd. Hierbij is aangenomen dat niet alle partijen met serieuze interesse daadwerkelijk een vergunning zullen verkrijgen. Er wordt van uitgegaan dat 75% van de vergunningaanvragers een vergunning zal verkrijgen. Er zullen dus 68 aanbieders van kansspelen op afstand zijn. Net als in de vorige onderzoeken wordt uitgegaan van 60% buitenlandse aanbieders en 40% Nederlandse aanbieders. Voor dit onderzoek zijn drie interviews uitgevoerd met potentiële toetreders tot de Nederlandse online kansspelmarkt.

Met name de verplichtingen met betrekking tot verslavingspreventie zijn ook van toepassing op **aanbieders van landbased kansspelen**³. Inclusief Holland Casino zijn er in totaal 286 aanbieders van landbased kansspelen (op vestigingsniveau). Voor dit onderzoek zijn drie interviews uitgevoerd met dit type aanbieders.

Een deel van de onderzochte wijzigingen heeft ook betrekking op enkele verplichtingen voor **keuringsinstellingen**. Voor dit onderzoek hebben wij daarom ook gesproken met een keuringsinstelling.

Als laatste bevat de lagere regelgeving verplichtingen voor **spelers van kansspelen op afstand**. Wij hebben geen interviews uitgevoerd met spelers, maar hebben op basis van onze ervaring uit het vorige onderzoek wel een inschatting gemaakt van deze lasten. Net als in de vorige onderzoeken wordt uitgegaan van 450.000 spelers van kansspelen op afstand.

³ Inclusief aanbieders van sportweddenschappen, totalisator, staatsloterij, instantloterij en lotto's.

2.3 Meetmethodiek

Voor de vergelijkbaarheid van de verschillende resultaten binnen het project en de vergelijkbaarheid met andere effectmetingen, is gebruikgemaakt van erkende landelijke (meet)methodieken. In het project is daarom gebruikgemaakt van de methodiek van het Standaardkostenmodel (SKM) en de landelijke kaders voor het uitvoeren van de BET, zoals deze deel uitmaken van het Integraal Afwegingskader (IAK). In het onderstaande kader wordt de methodiek voor het meten van de AL en NK nader toegelicht.

Tekstkader 1. Methodieken voor het meten van regeldruk

Meting AL en NK

Voor het berekenen van de administratieve lasten (AL) en inhoudelijke nalevingskosten (NK) dient gebruik te worden gemaakt van het Standaardkostenmodel (SKM). Het SKM is ontwikkeld als onderdeel van de Rijksbrede methodiek voor het meten van administratieve lasten. De Regiegroep Regeldruk, die destijds onder de ministeries van Financiën en Economische Zaken viel, heeft de uitgangspunten voor het opzetten en gebruiken van het SKM in een handleiding samengevat. Sira Consulting was als klankbord betrokken bij de totstandkoming van deze handleiding ('Meten is Weten II', Regiegroep Regeldruk, juni 2007). Deze handleiding heeft inmiddels een vervolg gekregen met de introductie van het Handboek Meting Regeldrukkosten (januari 2018, Ministerie van Economische Zaken). In bijlage III hebben wij een beknopte beschrijving van het SKM opgenomen. Voor gedetailleerde informatie over definities en uitgangspunten verwijzen wij naar het handboek.

iSKM

Sira Consulting heeft een integraal SKM (iSKM) ontwikkeld waarmee voor verschillende typen lasteneffecten en verschillende doelgroepen de effecten in één model kunnen worden gekwantificeerd. Het iSKM sluit volledig aan op het 'Handboek Meting Regeldruk'.

Voor de berekening van de AL en NK wordt onderscheid gemaakt tussen eenmalige en structurele lasteneffecten. De eenmalige effecten zijn de noodzakelijke handelingen waar bedrijven alleen bij de inwerkingtreding van de regelgeving mee te maken hebben. Dit betreft bijvoorbeeld de kennisname van de wijzigingen van de regelgeving en het eventueel aanpassen van (ICT-) systemen om te kunnen voldoen aan de regelgeving. De structurele effecten zijn die verplichtingen die periodiek terugkomen. Dit betreft bijvoorbeeld het verplicht periodiek informatie verstrekken door vergunninghouders aan de Kansspelautoriteit. In navolging van de meetmethodieken worden de eenmalige en structurele lasteneffecten apart gerapporteerd.

In het onderzoek is aangesloten bij de definities uit het Handboek Meting Regeldruk. Er is een onderscheid gemaakt tussen regeldrukeffecten (nalevingskosten en administratieve lasten), financiële lasten en andersoortige kosten zoals bedrijfseigen kosten en economische kosten.

Aanpassing uurtarieven

Voor de berekening van de regeldruk wordt gebruikgemaakt van de uurtarieven zoals deze zijn voorgeschreven in het Handboek Meting Regeldruk. In de periode tussen de 'Lastenmeting wetsvoorstel Kansspelen op Afstand (lagere regelgeving en amendementen)' en het huidige onderzoek heeft een aanpassing van de tarieven plaatsgevonden. Wij hebben deze tariefaanpassing ook doorgevoerd voor de reeds in 2013 en 2016 berekende regeldruk, zodat de totale berekening voldoet aan de meest recente voorschriften

voor het berekenen van regeldruk. Hiermee zijn de resultaten van het voorgaande onderzoek zoals vermeld in dit rapport niet direct vergelijkbaar met de opgenomen waarden in het voorgaande rapport.

3 Huidige en voorgenomen situatie

Huidige situatie

Het is verboden om zonder vergunning kansspelen aan te bieden. In de bestaande Wok zijn landbased kansspelen gereguleerd. Op basis hiervan kunnen onder andere vergunningen worden aangevraagd voor loterijen, sportwedenschappen, casinospelen en speelautomaten. De kansspelautoriteit (Ksa) houdt toezicht op de landbased kansspelen die in Nederland worden aangeboden.

Kansspelen op afstand zijn niet gereguleerd. Dat betekent concreet dat de wet niet toelaat dat vergunningen worden verstrekt voor het aanbieden van online kansspelen in Nederland. Ook mag geen reclame worden gemaakt voor het aanbieden van online kansspelen.

De praktijk heeft de Nederlandse kansspelwetgeving op een aantal punten ingehaald. Door het grenzeloze karakter van het internet wordt door Nederlandse consumenten al op grote schaal deelgenomen aan online kansspelen van buitenlandse aanbieders. De Nederlandse consument geniet daarbij echter geen bescherming van de Nederlandse overheid. In omliggende landen in de Europese Unie heeft inmiddels een modernisering van de wetgeving plaatsgevonden, waardoor kansspelen op afstand wel zijn gereguleerd. Hierbij gaat het onder meer om het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, België, Spanje, Denemarken, Italië en Frankrijk. Bij de totstandkoming van het Nederlandse wetsvoorstel is gebruik gemaakt van ervaringen in andere Europese landen.

Voorgenomen situatie

Het wetsvoorstel en de lagere regelgeving 'Kansspelen op Afstand' moderniseren de regelgeving rondom kansspelen, met als doel:

- Het voorkomen van kansspelverslaving.
- Het beschermen van de consument.
- Het voorkomen van fraude en criminaliteit.

Door het afgeven van vergunningen voor kansspelen op afstand, kan de overheid eisen stellen aan aanbieders. Vergunninghouders moeten voldoen aan diverse verplichtingen die gezamenlijk bijdragen aan een attractief, betrouwbaar en controleerbaar aanbod van kansspelen op afstand. Dit moet ertoe leiden dat spelers zoveel mogelijk gebruikmaken van het legale, verantwoorde aanbod.

4 Regeldrukeffecten

Dit hoofdstuk bevat de gewijzigde verplichtingen en de effecten daarvan voor aanbieders van kansspelen op afstand. Dit hoofdstuk bevat alleen de (gewijzigde) verplichtingen waarbij in de interviews bleek dat deze financiële effecten tot gevolg hebben. In bijlage II is het totale overzicht met gewijzigde verplichtingen opgenomen.

4.1 De aanvraag van een vergunning

4.1.1 De vergunning en de vergunninghouder

Voor het aanbieden van kansspelen op afstand moet een **vergunning** worden aangevraagd. Deze vergunning heeft een looptijd van 5 jaar. In de regeling (art. 2.1) is bepaald dat de vergoeding die is verschuldigd voor het behandelen van een vergunning € 45.000 bedraagt. De vergoeding voor de behandeling van een aanvraag tot een wijziging bedraagt € 500, voor zover de aanvraag is gericht op een administratieve wijziging van de vergunning, en € 8.000 in de overige gevallen⁴. In het vorige onderzoek werd verwacht dat er in eerste instantie ongeveer 45 vergunningen zouden worden aangevraagd. Op basis van een recente uitvraag onder partijen worden echter ongeveer 90 vergunningaanvragen verwacht.

Financiële kosten aanbieders kansspelen op afstand

De regeldruk voor het doorlopen van de vergunningaanvraagprocedure is reeds ingeschat in de voorgaande onderzoeken. Nieuw is dat de vergoedingen voor de aanvraag van een vergunning en voor de wijziging van een vergunning bekend zijn. Dit leidt tot financiële kosten.

De vergunningaanvraagprocedure resulteert in € 990.000⁵ aan eenmalige financiële kosten en € 621.000⁶ aan structurele financiële kosten per jaar.

Uitgangspunten bij deze berekening zijn:

- Het initieel aantal vergunningaanvragers is 90. Het aantal vergunninghouders is 68.
- De vergunning heeft een looptijd van 5 jaar. De vergunning moet iedere vijf jaar worden aangevraagd waarbij een vergoeding van € 45.000 is verschuldigd. Dit zijn structurele kosten voor de vergunninghouders.
- De kosten voor de vergunningprocedure voor de vergunningaanvragers die naar verwachting geen vergunning krijgen zijn de eenmalige kosten.
- Per jaar worden vier aanvragen ingediend tot wijziging van een vergunning. Hiervan betreffen er drie een administratieve wijziging (€ 500) en één een overige wijziging (€ 8.000).

Regeldruk aanbieders kansspelen op afstand

Doordat de uitgangspunten voor het aantal vergunningaanvragers en het aantal vergunninghouders zijn gewijzigd veranderen ook de berekeningen van de

⁴ De vergoeding voor de behandeling van een aanvraag tot wijziging bedraagt voor zover de betrouwbaarheid opnieuw wordt beoordeeld en in de overige gevallen, € 8.000.

⁵ € 45.000 * (90-68=22) vergunningaanvragers = € 990.000

⁶ € (68 vergunninghouders * 45.000) / 5 jaar + 3 administratieve wijzigingen * € 500 + 1 overige wijziging * € 8.000 = € 621.500

regeldruk die in de voorgaande onderzoeken zijn ingeschat. De effecten van de gewijzigde uitgangspunten op de berekeningen uit de voorgaande onderzoeken zijn in bijlage V weergegeven.

Als onderdeel van zijn integriteitsbeleid moet de vergunninghouder de betrouwbaarheid beoordelen van de personen die hij wil benoemen als leidinggevende in zijn organisatie, van personen op sleutelposities en van personen die bij het organiseren van de vergunde kansspelen met spelers in aanraking komen. In het besluit (art. 4.6) is aan deze verplichting toegevoegd dat de vergunninghouder in zijn integriteitsbeleid moet opnemen hoe hij **afweegt** welke functies binnen zijn organisatie als integriteitsgevoelig moeten worden aangemerkt en op welke manier de betrouwbaarheid van het personeel wordt beoordeeld. Het integriteitsbeleid dient bij de vergunningaanvraag aan de kansspelautoriteit te worden overlegd. De kansspelautoriteit beoordeelt of de juiste personen zijn opgenomen in het beleid en of de betrouwbaarheid op een deugdelijke manier wordt getoetst.

Regeldruk aanbieders kansspelen op afstand m.b.t. de afweging

In de voorgaande onderzoeken werd geconcludeerd dat de kosten als gevolg van de verplichting tot het opstellen en onderhouden van een integriteitsbeleid worden beschouwd als bedrijfseigen (een inschatting van deze kosten is opgenomen in bijlage IV).

Uit dit onderzoek blijkt dat niet wordt verwacht dat deze specifieke toevoeging leidt tot extra regeldruk. Wel is er behoefte aan een duidelijke definitie van personen op sleutelposities. Een duidelijke definitie voorkomt extra eenmalige lasten als gevolg van tijdbesteding aan interne discussies en/of discussies met de Ksa.

Als gevolg van de uitwerking van het regeerakkoord, verplicht het besluit (art. 4.1) per vergunninghouder de aanwezigheid in Nederland van een **vertegenwoordiger** op het gebied van verslavingspreventie en kansspelverslaving. Deze vertegenwoordiger is verantwoordelijk voor het ontwikkelen, onderhouden en uitvoeren van het verslavingspreventie-beleid. Hij moet te allen tijde verantwoording kunnen afleggen over het te voeren beleid van de vergunninghouder. Verder is hij ook het eerste aanspreekpunt voor verslavingszorg, ervaringsdeskundigen en andere hulpinstanties. De gesprekken met deze instanties moeten altijd worden vastgelegd en teruggekoppeld aan de vergunninghouder. Deze persoon wordt aangemerkt als een persoon op een sleutelpositie.

Regeldruk aanbieders kansspelen op afstand m.b.t. de vertegenwoordiger

De verplichting tot aanwezigheid van een vertegenwoordiger op het gebied van verslavingspreventie en kansspelverslaving in Nederland resulteert in € 88.100⁷ aan eenmalige lasten. De structurele inhoudelijke nalevingskosten bedragen naar schatting € 10.071.000⁸ per jaar. Hierbij is rekening gehouden met een personeelsverloop van 20%.

Uit de interviews blijkt dat sommige aanbieders ook zonder verplichting een aanspreekpunt voor de verslavingszorg in Nederland zouden hebben aangesteld. Daarom wordt ingeschat dat tussen 20% en 40% van deze kosten bedrijfseigen

⁷ 24 uur * € 54 * 68 vergunninghouders ≈ € 88.000

⁸ (1.920 uur * € 77 + € 259,20) * 68 vergunninghouders ≈ € 10.071.000

zijn. Daarmee is minimaal € 52.900 en maximaal € 70.500 van de eenmalige kosten bedrijfsvreemd en minimaal € 6.042.000 en maximaal € 8.057.000 van de structurele regeldruk bedrijfsvreemd.

Bij deze berekening zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Er zijn 3 werkdagen nodig voor het rekruteren van deze vertegenwoordiger.
- De rekruteringswerkzaamheden worden uitgevoerd door een hoogopgeleide kenniswerker (uurtarief € 54).
- Voor het naleven van de verplichting moet 1 FTE aangesteld worden. Aangenomen is dat een FTE uit 1.920 werkbare uren bestaat.
- Als intern uurtarief van de vertegenwoordiger is het uurtarief uit het Handboek Meting Regeldruk aangehouden van een leidinggevende of manager (€ 77).
- 20% van de eenmalige kosten voor rekrutering. Dit geeft circa € 260 aan jaarlijkse kosten per aanbieder.

In de regelgeving was de verplichting al opgenomen dat vergunninghouders **risicoanalyses** moeten uitvoeren voorafgaand aan de organisatie van een weddenschap, om verdachte gokpatronen te kunnen vaststellen. In het besluit (art. 4.8) is nader uitgewerkt welke risico's bij de analyses betrokken dienen te worden. Uit de toelichting blijkt dat de vergunninghouder de risicoanalyse gefaseerd mag uitvoeren, waarbij hij periodiek en voorafgaand aan een competitie bepaalt welke weddenschappen worden aangeboden en kort voorafgaand aan de wedstrijd bepaalt hij of het aanbieden van een voorgenomen weddenschap moet worden gestaakt op basis van analyse van rest-risico's of nieuw beschikbare informatie.

In het voorgaande onderzoek werd geconcludeerd dat vergunninghouders deze analyses ook zouden uitvoeren, als deze niet in de regelgeving zijn opgenomen. Op basis van de uitwerking wordt niet verwacht dat de analyse leidt tot extra lasten.

Verder is bepaald dat de analyse achterwege gelaten kan worden bij wedstrijden uit een aantal competities en toernooien (bijlage 2 uit het besluit). Verder zijn een aantal gebeurtenissen aangewezen waar geen weddenschappen op georganiseerd worden (bijlage 2 uit het besluit). De respondenten geven aan dat het opvalt dat de meeste grote competities zoals de Champions League en de NFL niet zijn opgenomen in de lijst van competities waarvoor geen analyses uitgevoerd hoeven te worden. Wel bevat deze lijst een aantal competities waar volgens hen wel het risico op matchfixing heerst (zoals biljart).

4.2 De organisatie van kansspelen op afstand

4.2.1 Integriteitsbeleid

In het vorige onderzoek werd er in de regelgeving van uitgegaan dat wanneer het register niet kan worden geraadpleegd vanwege een technische storing, de aanmelding of inschrijving van een speler bij wijze van uitzondering wel is toegestaan. Deze uitzondering is in de huidige conceptregelgeving geschrapt (art. 4.11a en art. 4.17), wat betekent dat in het geval van een technische storing in het register, een speler zich niet kan aanmelden of inschrijven voor kansspelen op afstand. Ook geldt dat vergunninghouders van speelcasino's en speelautomatenhallen in dit geval geen toegang meer mogen verlenen aan een persoon tot de vestiging.

Deze wijziging leidt niet tot extra regeldruk, maar heeft wel bedrijfseffecten. Dit betekent namelijk dat vergunninghouders bij een storing in het register, geen klanten kunnen toelaten tot hun (virtuele) inrichting. De omvang van dit bedrijfseffect hangt af van het aantal technische storingen en hoe lang deze duren. Op de lange termijn vrezen sommige respondenten dat klanten hierdoor gedreven worden naar een andere aanbieder of het illegale circuit.

Inschatting economisch effect aanbieders kansspelen op afstand, speelcasino's en speelautomatenhallen m.b.t. technische storingen

Ingeschat wordt dat het schrappen van de uitzondering voor het aanmelden of inschrijven van een speler vanwege een technische storing in het register (Cruks) leidt tot een economisch effect van grofweg:

- € 718.800⁹ voor speelcasino's
- € 965.000¹⁰ voor speelautomaten
- € 197.000¹¹ voor kansspelaanbieders op afstand

Deze (grove) inschatting is gebaseerd op de volgende aannames:

- Gemiddeld is er 3 keer een 'langdurige' storing per jaar en deze duurt gemiddeld 2 uur.
- De gemiddelde besteding per bezoek aan een speelcasino is € 114¹². We gaan ervan uit dat de gemiddelde besteding per bezoek aan een speelautomatenhal ongeveer € 50 is.
- Aangenomen wordt dat in de voorgenomen situatie:
 - Een vestiging van een speelcasino bezocht wordt door gemiddeld 75 bezoekers per uur¹³.
 - Een vestiging van een speelautomatenhalaanbieder bezocht wordt door gemiddeld 12 bezoekers per uur¹⁴.
- Op basis van inschattingen van respondenten wordt aangenomen dat een speler gedurende een jaar ongeveer € 800 uitgeeft aan kansspelen op afstand. Dit betekent dat er door 450.000 spelers gemiddeld € 41.100¹⁵ per uur wordt uitgegeven.
- Er wordt van uitgegaan dat spelers die al ingelogd zijn bij een aanbieder, kunnen blijven doorspelen. Aangegeven wordt dat spelers van kansspelen op afstand frequent wisselen van site tijdens het spelen. Daarom wordt aangenomen dat bij een storing ongeveer 80% van de inkomsten per uur vervalst.

In de vorige ontwerpregelgeving (art. 15 van het besluit) was bepaald dat de identiteit van een speler zo spoedig mogelijk maar uiterlijk binnen 30 dagen na de inschrijving van die speler geverifieerd moet zijn. Daardoor zou de speler al met een 'voorlopige

⁹ 3 storingen * 2 uur * 75 bezoekers per uur per speelcasino * € 114 * 14 speelcasino's ≈ € 718.000

¹⁰ 3 storingen * 2 uur * 12 bezoekers per uur per speelautomatenhal * € 50 * 268 speelautomatenhallen = € 964.000

¹¹ 3 storingen * 2 uur * 80% * € 41.000 ≈ € 197.000

¹² Bron: Jaarverslag 2018 Holland Casino

¹³ Dit is ingeschat op basis van het aantal bezoekers en het aantal openingsuren.

¹⁴ Dit aantal is ingeschat op basis van het jaarlijkse aantal bezoekers bij een speelautomatenformule.

¹⁵ 450.000 spelers * 8000 / (365 * 24 uur) ≈ 41.100

speelrekening' (met een aantal beperkingen¹⁶) kunnen spelen voordat de verificatie is voltooid. Overwogen wordt om de mogelijkheid van een **voorlopige speelrekening** te schrappen. Vergunninghouders mogen spelers dan dus pas laten spelen nadat de verificatieprocedure is voltooid. Op deze manier kan effectiever worden voorkomen dat er wordt wiggewassen, dat minderjarigen gaan spelen of dat probleemspelers die al waren uitgesloten toch een weg vinden om weer tijdelijk te gaan spelen.

Respondenten in het onderzoek verwachten dat deze wijziging, zolang er geen digitaal identificatiemiddel is, een kanalisatierisico oplevert. In dit scenario moeten spelers voordat zij zich kunnen inschrijven en mogen spelen, een scan van een identiteitsbewijs en een foto uploaden. De respondenten zijn op dit moment nog niet in staat om in te schatten wat dit betekent voor hun (toekomstige) inkomsten. Zij vrezen dat deze drempel tot gevolg heeft dat tussen 25% en 35% van de spelers overstapt naar aanbieders uit het (illegale) circuit.

In het Verenigd Koninkrijk zijn aanbieders van kansspelen op afstand sinds kort (mei 2019) verplicht om de identiteit van de speler te verifiëren voordat de speler een rekening kan openen (dit was 72 uur). Daar kan gebruikgemaakt worden van iDIN¹⁷ waardoor spelers geen identiteitsbewijs hoeven te uploaden. Vanuit aanbieders die op dit moment in het Verenigd Koninkrijk actief zijn, wordt aangegeven dat de gewijzigde regelgeving daar wel heeft gezorgd voor een daling van inschrijvingen. Dit werd echter niet alleen veroorzaakt door kanalisatie, maar ook omdat het aantal dubbele accounts, accounts van minderjarigen en accounts van niet-actieve spelers afnam. Dit is een positief effect omdat iedere individuele verificatie kosten veroorzaakt. Het aandeel van kanalisatie in de afname van inschrijvingen is niet bekend. Aangegeven wordt dat dit aandeel, en daarmee de economische effecten, mee lijkt te vallen.

Verwacht wordt dus dat het schrappen van de voorlopige speelrekening economische effecten tot gevolg heeft voor aanbieders van kansspelen op afstand. Dit economische effect neemt naar verwachting geleidelijk af wanneer een digitale (voor iedereen toegankelijke) identificatiemethode beschikbaar is, waardoor het uitwijkgedrag van nieuwe spelers afneemt. Omdat nog onduidelijk is hoe de digitale identificatiemiddelen zich ontwikkelen en omdat de effecten voor aanbieders op dit moment nog niet goed in te schatten zijn, zijn de economische effecten niet gekwantificeerd.

4.2.2 Consumentenbescherming

Aan het besluit (art. 4.34) is toegevoegd dat de vergunninghouder van kansspelen op afstand spelers actief moet attenderen op wijzigingen van informatie met betrekking tot onder andere zijn vergunning, zijn beleid ter voorkoming van kansspel gerelateerde criminaliteit en algemene voorwaarden. In de regelgeving was al opgenomen dat de vergunninghouder **wijzigingen in zijn vergunning, beleid ter voorkoming van kansspel gerelateerde criminaliteit en algemene voorwaarden** moest publiceren. De nieuwe regeling schrijft voor dat de vergunninghouder actief moet attenderen op deze wijzigingen. Dit zorgt ervoor dat aanbieders hun systeem moeten inrichten om dit mogelijk te maken.

Regeldruk aanbieders kansspelen op afstand m.b.t. publicatie van wijzigingen

Het actief attenderen van spelers op wijzigingen in het beleid heeft eenmalig € 147.000¹⁸ aan initiële lasten tot gevolg. Deze lasten komen tot stand omdat het

¹⁶ Zo mag er door de speler niet meer dan € 1.500 op de rekening worden gestort en mag er geen speelwinst of gratis speeltegoed naar de tegenrekening worden teruggestort (besluit art. 4.26).

¹⁸ 8 uur * 5 dagen * 68 vergunninghouders * € 54 ≈ € 147.000

systeem ingericht moet worden en geschikt moet worden gemaakt om spelers op wijzigingen te kunnen attenderen.

De berekening is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Er zijn geen kosten verbonden aan het attenderen van de wijzigingen als het systeem eenmaal ingericht is.
- Intern worden er eenmalig gemiddeld 5 mensdagen (tegen een gemiddeld uur-tarief van € 54) besteed om de wijziging in het systeem te implementeren.

In de regeling wordt een aantal eisen gesteld aan de klantendienst. Een van die eisen is dat de klantendienst interne en externe signalen registreert, die wijzen op onrechtmatige deelname of risico's op kansspelsverslaving. De eisen met betrekking tot de klantendienst werden in het voorgaande onderzoek beschouwd als bedrijfseigen. Aan deze eisen is toegevoegd (art. 3.21) dat de klantendienst passende interventie maatregelen moet treffen in het geval van onrechtmatige deelname of risico's op kansspelsverslaving. De respondenten in dit onderzoek geven aan dat het gebruikelijk is om dit te doen en verwachten geen extra lasten om aan deze eis te voldoen. De berekening van de bedrijfseigen kosten voor de klantendienst is opgenomen in bijlage IV.

4.2.3 De keuring van het spelsysteem

In het vorige rapport werd ervan uitgegaan dat een keuringsinstelling geaccrediteerd moet zijn voor de normen ISO/IEC 17020 en/of ISO/IEC 17065 voor keuringswerkzaamheden en ISO/IEC 17021 en/of ISO 17065 voor certificeringswerkzaamheden. Er werd gesteld dat er lasten kunnen optreden voor keuringsinstellingen, omdat zij nog niet voldoen aan deze ISO-normen. In de recente regeling (art. 3.30) is echter ISO-norm NEN-EN-ISO/IEC 17025 toegevoegd. De toevoeging van deze norm zorgt ervoor dat lasten¹⁹ die mogelijk zouden optreden bij het ontbreken van deze norm, komen te vervallen. Dit is namelijk een internationaal gebruikelijke norm die instellingen vaak al bezitten.

De verplichting voor vergunninghouders om een eigen keuring uit te voeren van niet-risicovolle spelsysteemonderdelen en de verplichting voor de keuringsinstelling om de resultaten van een eigen keuring (door de vergunninghouder) te betrekken is nader uitgewerkt in het besluit (art. 4.50). Op basis van de uitwerking wordt geen verandering verwacht van de eerder ingeschatte lasten voor de keuringen, waarbij de kosten voor keuringen van kritieke en niet kritieke wijzigingen zijn ingeschat.

4.2.4 Registratieverplichtingen

In de regeling (art. 4.6) is de verplichting toegevoegd dat de vergunninghouder met betrekking tot de werkzaamheden van de (in Nederland aanwezig vereiste) vertegenwoordiger op het gebied van kansspelsverslaving **een aantal gegevens moet registreren.**

Dit betreft:

- De datum, het tijdstip, en de gegevens van de organisator van ieder overleg met de ter zake relevante partijen in Nederland (zoals deskundigen op het gebied van verslavingspreventie, het Nederlandse stelsel van verslavingszorg en de Ksa).
- De aard en inhoud van elk overleg in de vorm van een schriftelijk verslag.
- De inhoud van elke afspraak die de vertegenwoordiger namens de vergunninghouder maakt.

¹⁸ 8 uur * 5 dagen * 68 vergunninghouders * € 54 ≈ € 147.000

¹⁹ Deze lasten zijn niet gekwantificeerd.

- Iedere wijziging die wordt doorgevoerd in het verslavingspreventiebeleid vanwege inzichten die door tussenkomst van de vertegenwoordiger zijn verkregen, alsmede gegevens met betrekking tot de uitvoering daarvan.

Regeldruk aanbieders kansspelen op afstand m.b.t. registratie van overleg

De registratieverplichting heeft naar inschatting € 185.600²⁰ aan structurele administratieve lasten tot gevolg. In de interviews wordt aangegeven dat het gebruikelijk is om formele overleggen vast te leggen maar dat dit niet gebruikelijk is voor ieder informeel overleg. Daarom wordt ingeschat dat 50% (€ 92.800) van de administratieve lasten bedrijfseigen is en 50% (€ 92.800) bedrijfsvreemd.

Deze berekening is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Er wordt van uitgegaan dat de verplichting betrekking heeft op informele en formele overleggen.
- Per vergunninghouder vinden er jaarlijks gemiddeld 30 formele overleggen en 100 informele overleggen plaats waar de registratieverplichting voor van toepassing is.
- De registratiewerkzaamheden worden uitgevoerd door een administratief medewerker met een uurtarief van € 39.
- De registratiewerkzaamheden voor een informeel overleg nemen gemiddeld 15 minuten in beslag en voor een formeel overleg is dit gemiddeld 90 minuten.

4.2.5 Toezicht en handhaving

In het besluit is bepaald dat de **controledatabank gevestigd moet zijn in Nederland** (art. 4.43). Overwogen wordt om hier een gelijkwaardigheidsbepaling aan toe te voegen. Dit zou inhouden dat de Ksa een vergunninghouder toestemming kan geven om de controledatabank niet in Nederland te plaatsen, als hij aannemelijk maakt dat die plaatsing gelijkwaardig is. Dit betekent dat buitenlandse aanbieders een beroep kunnen doen op de gelijkwaardigheidsbepaling waardoor de controledatabank niet in Nederland geplaatst hoeft te worden. De verwachtingen als gevolg van deze wijziging verschillen. Sommige respondenten (buitenlandse aanbieders) geven aan dat het voor de kosten voor de controledatabank nauwelijks uitmaakt waar deze is gevestigd, zolang dit binnen de EU is²¹. Andere respondenten geven aan dat de flexibiliteit die deze wijziging met zich meebrengt een kostenbesparing zou kunnen opleveren. Ze kunnen de omvang van de kostenbesparing echter niet inschatten. Deze besparing is daarom niet gekwantificeerd in dit onderzoek. Verder is in het besluit (art. 5.1) de verplichting opgenomen dat de vergunninghouder **zekerheid moet stellen** voor het nakomen van zijn financiële verplichtingen (aan de Ksa). De financiële zekerheid kan bijvoorbeeld worden gesteld in de vorm van een waarborgsom, een borgtocht of een bankgarantie. De Ksa heeft ruimte om de hoogte te bepalen tot een maximum van € 800.000.

Regeldruk m.b.t. financiële zekerheid

Verwacht wordt dat dit artikel € 272.000²² aan structurele inhoudelijke nalevingskosten tot gevolg heeft. Bij deze inschatting is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

²⁰ (30 formele overleggen * 90/60 * uurtarief (€ 39) + 100 informele overleggen * 15/60 * uurtarief (€ 39)) * 68 vergunninghouders = € 185.600

²¹ Het plaatsen van een controledatabank buiten de EU levert naar verwachting meer kosten op.

²² 68 vergunninghouders * 400.000 * 1% = € 272.000

- Aangenomen is dat gemiddeld een borgsom van € 400.000 wordt gehanteerd.
- Aangenomen is dat de kosten voor de financiële zekerheid ongeveer 1% per jaar bedragen.

4.3 Werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen

4.3.1 Wervings- en reclameactiviteiten

In de regeling is de verplichting (art. 2) toegevoegd dat alle vergunninghouders²³ moeten rapporteren aan de raad van bestuur over zijn wervings- en reclameactiviteiten. Hierin doet hij ook verslag van de wijze waarop hij de uitkomsten van de risicoanalyse heeft meegenomen in de wervings- en reclameactiviteiten (zie paragraaf 4.3.3). Vanuit de respondenten wordt aangegeven dat deze verplichting tot administratieve lasten leidt maar dat er geen zicht is op de omvang daarvan. De administratieve lasten hangen sterk af van het niveau waarop het verslag moet worden opgesteld en welke informatie daarin precies moet worden vermeld. Dit zal worden uitgewerkt in de beleidsregels van de Ksa.

4.3.2 Verslavingspreventie

In de vorige conceptregelgeving was de verplichting opgenomen voor alle vergunninghouders voor kansspelen van speelcasino's, speelautomatenhallen en kansspelen op afstand om het verslavingspreventiebeleid te ontwikkelen in samenwerking met deskundigen op het gebied van verslavingszorg. In het besluit (art. 7) is toegevoegd dat de vergunninghouder daarbij ook moet **samenwerken met ervaringsdeskundigen**. De ervaringsdeskundige deelt zijn/haar ervaringen en bevindingen met de vergunninghouder. De vergunninghouder bepaalt vervolgens zelf of deze ervaringen en bevindingen worden meegenomen in het beleid. De vergunninghouder rapporteert en onderbouwt aan het bestuur waarom een ervaring of bevinding wel of niet is meegenomen.

Regeldruk aanbieders landbased kansspelen m.b.t. samenwerking met verslavingsdeskundigen

De regeldruk als gevolg van het opstellen, onderhouden en rapporteren over het verslavingspreventiebeleid is al opgenomen in 'Lastenmeting Kansspelen op Afstand, lagere regelgeving en amendementen'. De regeldruk als gevolg van het betrekken van een ervaringsdeskundige is hier in dit onderzoek aan toegevoegd. De regeldruk is alleen van toepassing op speelautomatenhallen en aanbieders van kansspelen op afstand. De verplichtingen leiden niet tot extra lasten voor Holland Casino omdat Holland Casino al een verslavingspreventiebeleid voert en niet verwacht dat de verplichtingen tot extra lasten leiden.

1. Effecten voor aanbieders van speelautomatenhallen

De structurele nalevingskosten voor speelautomatenhallen om een ervaringsdeskundige te betrekken bij het opstellen, onderhouden en rapporteren over het verslavingspreventiebeleid bedragen naar inschatting € 833.600²⁴ per jaar.

²³ Deze verplichting heeft betrekking op staatsloterij, instantloterij, totalisator, organisatoren van sportprijsvragen, lotto, speelcasino's, speelautomatenhallen en kansspelen op afstand.

²⁴ € 5.557.200*15% ≈ € 833.600

De uitgangspunten voor de berekening zijn:

- De kosten voor het opstellen, onderhouden en rapporteren over het verslavingspreventiebeleid in samenwerking met een deskundige op het gebied van verslavingszorg zijn in het vorige onderzoek ingeschat op € 5.557.200²⁵. Hierbij werd ervan uitgegaan dat structureel gemiddeld 1 fte per 5 vestigingen nodig is om te voldoen aan deze verplichtingen en dat de werkzaamheden worden uitgevoerd door een hoogopgeleide kenniswerker (uurtarief € 54).
- Op basis van de interviews wordt inschat dat de aanvullende verplichting leidt tot een verhoging van 15% van de regeldruk.

2. Effecten voor aanbieders van kansspelen op afstand

De structurele nalevingskosten voor aanbieders van kansspelen op afstand om een ervaringsdeskundige te betrekken bij het opstellen, onderhouden en rapporteren over het verslavingspreventiebeleid bedragen naar inschatting € 211.500²⁶ per jaar.

De uitgangspunten voor de berekening zijn:

- De structurele kosten voor het opstellen, onderhouden en rapporteren over het verslavingspreventiebeleid in samenwerking met een deskundige op het gebied van verslavingszorg zijn in het vorige onderzoek ingeschat op € 1.410.000²⁷. Hierbij werd ervan uitgegaan dat structureel gemiddeld 0,2 fte per aanbieder nodig is om te voldoen aan deze verplichtingen en dat de werkzaamheden worden uitgevoerd door een hoogopgeleide kenniswerker (uurtarief € 54).
- Op basis van de interviews wordt inschat dat de aanvullende verplichting leidt tot een verhoging van 15% van de regeldruk.

In het besluit is naar aanleiding van het regeerakkoord opgenomen dat vergunninghouders (speelcasino's, speelautomatenhallen en kansspelen op afstand) kansspelproducten, voordat zij worden aangeboden, moeten onderwerpen aan een **risicoanalyse ten behoeve van de preventie van verslaving** (art. 7.2)

De verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van deze analyse ligt bij de vergunninghouder. De analyse mag intern worden uitgevoerd en dient uitgevoerd te worden bij elk nieuw spel dat wordt aangeboden. De Ksa controleert bij de vergunningverlening of deze analyse is uitgevoerd en/of eventuele maatregelen worden getroffen. De aangewezen functionaris rapporteert jaarlijks de uitgevoerde analyses aan de Ksa. Ook moet jaarlijks worden gerapporteerd hoe de resultaten worden betrokken in de uitvoering en doorontwikkeling van het verslavingspreventiebeleid. Daarnaast moet de wijze waarop de uitkomsten van de risicoanalyse van kansspelproducten in wervings- en reclameactiviteiten zijn verwerkt worden opgenomen in het rapport over wervings- en reclameactiviteiten.

Er zijn en worden geen eisen uitgewerkt die van toepassing zijn op de analyse. Het is aan de aanbieder zelf om te bepalen hoe de analyse wordt uitgevoerd. Wel moet de aanbieder de Ksa ervan overtuigen dat er op een goede manier een risicoanalyse is uitgevoerd.

Voor de speelcasino's is de verplichting om een risicoanalyse uit te voeren niet nieuw. Holland Casino doet dit in de praktijk al, op aanwijzing van de Ksa. Voor speelautomaten is dit een nieuwe verplichting. Voor aanbieders van kansspelen op afstand is dit ook een nieuwe verplichting die in het buitenland niet gebruikelijk is.

²⁵ (€ 54 per uur * 1920 uur (1 FTE)) / 5 * 268 vergunninghouders ≈ € 5.557.200

²⁶ € 1.410.000*15% ≈ € 211.500

²⁷ (€ 54 per uur * 384 uur (0,2 FTE)) * 68 vergunninghouders ≈ € 1.410.000

Respondenten weten op dit moment nog niet hoe zij invulling gaan geven aan deze verplichting en wat dit gaat kosten. De inschattingen variëren zeer sterk. Sommige respondenten verwachten extreem hoge kosten te moeten maken, ook gezien de grote aantallen spelen per vergunninghouder. Respondenten die bekend zijn met de verplichting voor speelcasino's) geven aan dat de Ksa in de huidige situatie zeer kritisch omgaat met de manier waarop de risicoanalyse wordt uitgevoerd. Dit leidt naar verluidt, in de huidige situatie maximaal tot kosten van € 150.000 voor een analyse bij landbased kansspelen. Het is daarom aan te raden om de aard ("wat is een analyse") en de reikwijdte (diepgang, empirisch of theoretisch) van deze verplichting te verduidelijken in de lagere regelgeving of beleidsregels.

De eisen aan de instellingen/personen die de **basis cursus en de aanvullende cursus verslavingspreventie** mogen ontwikkelen en geven, zijn nader uitgewerkt in de regeling (art. 7). Aangepast is dat de basis cursus²⁸ en de aanvullende cursus²⁹ verslavingspreventie ontwikkeld en gegeven dienen te worden door een toegelaten³⁰ instelling die expertise heeft op het gebied van het voorkomen van kansspelverslaving en het aanbieden van behandeling van kansspelverslaving. Daarnaast mag een organisatie met expertise op het gebied van kansspelverslaving met een samenwerkingsverband met een voorgenomde toegelaten instelling de basis cursus en de aanvullende cursus geven.

Deze uitwerking heeft naar verwachting alleen gevolgen voor buitenlandse aanbieders van kansspelen op afstand. Deze partijen geven in de huidige situatie al structureel interne groepstrainingen op het gebied van verslavingspreventie. Deze cursussen zijn breder dan alleen verslavingspreventie. De huidige cursussen voldoen niet aan de voorgenomen regelgeving, waardoor binnen deze organisaties extra cursussen moeten worden gevolgd om aan de Nederlandse regelgeving te voldoen. Respondenten geven aan dat de lasten beperkter zouden zijn als de interne trainers van de organisatie en de inhoud van de interne trainingen 'geaccrediteerd' zouden kunnen worden. Op deze manier zijn geen reiskosten meer van toepassing en nemen de extra kosten per cursus af.

Verder wordt er verwacht dat de prijzen van de cursussen zullen stijgen door deze verplichting. Dat komt omdat instellingen die de cursussen geven aan bepaalde vereisten moeten voldoen, waardoor zij meer gespecialiseerd zullen raken en daarmee de prijzen laten stijgen.

Regeldruk buitenlandse aanbieders kansspelen op afstand m.b.t. cursussen verslavingspreventie

De structurele nalevingskosten voor buitenlandse aanbieders van kansspelen op afstand om ervoor te zorgen dat de basis- en aanvullende cursussen door alle relevante medewerkers worden gevolgd worden ingeschat op € 6.849.700³¹ per jaar.

De uitgangspunten voor de berekening zijn:

- Deze lasten zijn extra voor aanbieders van kansspelen uit het buitenland. Er wordt van uitgegaan dat er 41 aanbieders van kansspelen op afstand afkomstig zijn uit het buitenland.

²⁸ Deze heeft betrekking op aanbieders van speelcasino's, speelautomaten, kansspelen op afstand, de totalisator, staatsloterij en instantloterij.

²⁹ Deze heeft betrekking op aanbieders van speelcasino's, speelautomaten en kansspelen op afstand.

³⁰ Een instelling die een toelating heeft als bedoeld in artikel 5 van de Wet toelating zorginstellingen.

³¹ $(41 \text{ vergunninghouders} * (200 \text{ medewerkers} * (\text{€ } 800 + 8 \text{ uur} * \text{€ } 54)) + (150 \text{ medewerkers} * (\text{€ } 800 + 8 \text{ uur} * \text{€ } 54)) + (200 \text{ medewerkers} * \text{€ } 200 + 150 \text{ medewerkers} * \text{€ } 200)) / 3 \text{ jaar} \approx \text{€ } 6.849.700.$

- Per vergunninghouder zijn gemiddeld ca. 200 medewerkers³² verplicht om elke 3 jaar een basiscursus te volgen. Per vergunninghouder zijn gemiddeld ca. 150 medewerkers³³ verplicht om elke 3 jaar de aanvullende cursus te volgen.
- Ingeschat wordt dat een basiscursus en een aanvullende cursus € 800 kost per persoon per cursus. Ingeschat wordt dat een medewerker gemiddeld 8 uur tijd besteedt aan een cursus. Gerekend wordt met een gemiddeld uurtarief van € 54 per uur voor een hoogopgeleide kenniswerker.
- Ingeschat wordt dat een buitenlandse aanbieder van online kansspelen € 200 per medewerker per cursus kwijt is aan reis- en accommodatiekosten naar Nederland.

Verder verwachten speelautomatenhallen een besparing als gevolg van de uitgewerkte opleidingseisen in de regeling (art. 7). Zij geven aan dat een persoon in de huidige situatie een certificaat krijgt wanneer hij/zij een cursus heeft gevolgd. Dit bewijs wordt vervolgens naar GGZ gestuurd die deze cursus dan voor € 50 per persoon per cursus officieel goedkeurt. De behandeling van het dossier door de GGZ kost meestal zo'n 2-3 weken. Verwacht wordt dat de toelatingseisen ervoor zorgen dat deze goedkeuringsprocedure bij de GGZ vervalt waardoor zij kosten besparen. Dit proces is niet van toepassing op Holland Casino, de besparing zal voor Holland Casino dus niet gelden.

Regeldruk aanbieders speelautomatenhallen

De structurele nalevingskosten voor speelautomatenhallen nemen naar inschatting af met € 67.000³⁴ per jaar omdat de goedkeuringsprocedure bij de GGZ vervalt. Deze berekening is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Per vestiging zijn in de huidige situatie gemiddeld 15 medewerkers³⁵ verplicht om elke 3 jaar een cursus te volgen.
- Een bewijs van de GGZ kost € 50.

4.3.3 Informatie en voorzieningen

In de lagere regelgeving (art. 14) is opgenomen dat de vergunninghouder van kansspelen op afstand de speler op duidelijke wijze bericht, middels de spelersinterface, over de grenzen van zijn speelgedrag op het moment waarop de speler zich aanmeldt, zich afmeldt of van spel wisselt. In ieder geval moet daarbij de volgende **informatie** worden verstrekt:

- De datum en het tijdstip van de voorlaatste aanmelding
- De Nederlandse tijd
- De duur van de inlog
- Het saldo van de speler

³² Dit betreft leidinggevenden en personen op een sleutelpositie binnen de onderneming van de vergunninghouder en medewerkers die belast zijn met het toelaten van personen op de spelersinterface, die belast zijn met het toezicht op spelers en met de uitvoering van het verslavingspreventiebeleid.

³³ Dit betreft de medewerkers die belast zijn met het toelaten van personen op de spelersinterface, die belast zijn met het toezicht op spelers en met de uitvoering van het verslavingspreventiebeleid.

³⁴ (268 vergunninghouders * 15 medewerkers * € 50) / 3 jaar ≈ € 67.000

³⁵ Dit betreft leidinggevenden en personen op een sleutelpositie binnen de onderneming van de vergunninghouder en medewerkers die belast zijn met het toelaten van personen op de spelersinterface, die belast zijn met het toezicht op spelers en met de uitvoering van het verslavingspreventiebeleid.

Er worden geen eisen gesteld aan de wijze waarop deze informatie wordt verstrekt. Dit kan dus bijvoorbeeld via een pop-up of een vaste interface in het scherm van de speler. Uit het onderzoek blijkt dat het reeds gebruikelijk is om deze informatie te verstrekken waardoor er geen bedrijfsvreemde regeldruk wordt verwacht.

Regeldruk aanbieders kansspelen op afstand m.b.t. informatie via de spelersinterface.

De eenmalige regeldruk zal tussen de € 29.000³⁶ en € 88.000³⁷ liggen. We verwachten dat hiervan 100% bedrijfseigen kosten zijn. Deze berekening is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Het kost een hoogopgeleide kenniswerker (uurtarief € 54) 1 tot 3 dagen om de spelersinterface te ontwikkelen en te plaatsen in het systeem.

Verder stelt de regeling (art. 15) dat de vergunninghouder van speelcasino's, speelautomatenhallen en kansspelen op afstand **informatie over verslavingspreventie** voor de consument in ieder geval op passende, begrijpelijke en duidelijke wijze beschikbaar stelt in het Nederlands. Afhankelijk van de mate waarin anderstaligen deelnemen aan de georganiseerde kansspelen stelt de vergunninghouder de informatie tevens beschikbaar in een andere voor hen begrijpelijke taal. Hierbij moet de groep anderstaligen voldoende omvangrijk zijn om te onderscheiden. Indien dit het geval is, moet de informatie in elke mogelijke taal aangeboden kunnen worden. Deze verplichting leidt ertoe dat vergunninghouders op basis van hun klanten moeten bepalen welke groep anderstaligen 'omvangrijk' genoeg is. Vervolgens zullen zij de informatie over verslavingspreventie moeten (laten) vertalen en online en/of fysiek (in het geval van landbased) publiceren.

Regeldruk m.b.t. informatie over verslavingspreventie

1. Effecten voor aanbieders van speelcasino's en speelautomatenhallen

De eenmalige nalevingskosten voor landbased aanbieders om informatie over verslavingspreventie te verschaffen bedragen naar inschatting € 169.000³⁸. De structurele nalevingskosten bedragen naar inschatting € 34.000³⁹. De uitgangspunten voor de berekening zijn:

- Er zijn per vergunninghouder gemiddeld 12 omvangrijke groepen anderstaligen te onderscheiden. In de huidige situatie wordt voor de helft van deze groepen al informatie verschaft in de eigen taal. Gemiddeld zijn er dus 6 extra groepen anderstaligen waarvoor de informatie moet worden vertaald.
- De vertaal- en publiceerkosten zijn gemiddeld € 100 per taal.
- 20% van de kosten komt jaarlijks terug vanwege updates en aanpassingen van het verslavingspreventiebeleid.

2. Effecten voor aanbieders van kansspelen op afstand

De eenmalige nalevingskosten voor aanbieders van kansspelen op afstand om informatie over verslavingspreventie te verschaffen bedragen naar inschatting € 82.000⁴⁰. De

³⁶ 68 aanbieders * € 432 ≈ € 29.000

³⁷ 68 aanbieders kansspelen op afstand * € 1.296 ≈ 88.000

³⁸ € 100 * 6 talen * 282 aanbieders ≈ € 169.000

³⁹ € 169.000*20% ≈ € 34.000

⁴⁰ € 100 * 12 talen * 68 aanbieders = € 82.000

structurele nalevingskosten bedragen naar inschatting € 16.000⁴¹. De uitgangspunten voor de berekening zijn:

- Er zijn per vergunninghouder gemiddeld 24 omvangrijke groepen anderstaligen te onderscheiden. In de huidige situatie wordt voor de helft van deze groepen al informatie verschaft in de eigen taal. Gemiddeld zijn er dus 12 extra groepen anderstaligen waarvoor de informatie moet worden vertaald.
- De vertaal- en publiceerkosten zijn gemiddeld € 100 per taal.
- 20% van de kosten komt jaarlijks terug vanwege updates en aanpassingen van het verslavingspreventiebeleid.

4.3.4 Registratie van het speelgedrag, persoonlijk onderhoud en interventie maatregelen

In de regelgeving was al opgenomen dat aanbieders van speelautomatenhallen in de nieuwe situatie verplicht zijn om bij binnenkomst van iedere speler te controleren of deze is geregistreerd in het register (CRUKS). In het besluit (art. 11) is daaraan toegevoegd dat de vergunninghouder na raadpleging van CRUKS een code ontvangt die op unieke wijze aan de speler is verbonden. De vergunninghouder is vervolgens verplicht om deze code op te nemen in zijn administratie. Verder is in de regeling (art. 20 en 22) de verplichting toegevoegd dat de vergunninghouder spelersgegevens, met onder andere interne en externe signalen wijzend op een mogelijke kansspelverslaving, moet bewaren voor de duur van drie jaar, gerekend vanaf het moment van de laatste registratie van deze gegevens. Ook is toegevoegd dat de vergunninghouder bij iedere toepassing van een interventie maatregel de identiteit van de speler moet registreren ten aanzien van wie de interventie maatregel wordt toegepast. Deze regelingen zijn van toepassing op vergunninghouders van speelcasino's, speelautomatenhallen en kansspelen op afstand.

Verwacht wordt dat deze wijzigingen alleen financiële effecten hebben voor vergunninghouders van speelautomatenhallen. De andere vergunninghouders beschikken al over systemen waarmee deze informatie per bezoeker geregistreerd kunnen worden. Respondenten benoemen dat bij de meeste speelautomatenhallen nog geen sprake is van een veilig en betrouwbaar ICT-systeem waarmee deze gegevens bewaard kunnen worden. Zij verwachten daarom dat investeringen nodig zijn om een bestaand ICT-systeem aan te passen of een nieuw systeem te ontwikkelen. Verder wordt aangegeven dat de verplichting in de praktijk betekent dat er bij een interventie maatregel op basis van een identiteitsbewijs moet worden vastgelegd dat er met een persoon een gesprek is geweest. Vanuit de speelautomatenhallen wordt aangegeven dat dit theoretisch uitvoerbaar is, maar verwacht wordt dat dit in de praktijk lastig is. Als spelers aangesproken worden op gedrag wordt dit als een inbreuk ervaren. Het vragen om een identiteitsbewijs kan de vertrouwensband verstoren en zorgt ervoor dat laagdrempelige interventie niet meer mogelijk is. Bovendien kan dit ervoor zorgen dat een vergunninghouder spelers kwijtraakt, omdat spelers niet op de radar van de vergunninghouder willen staan en om die reden naar een andere aanbieder zullen overstappen.

⁴¹ € 82.000*20% ≈ 16.000

Regeldruk speelautomatenhallen m.b.t. registratie van bezoekers en speelgedrag

De eenmalige regeldruk voor speelautomatenhallen bedraagt naar inschatting € 6.700.000⁴². De structurele regeldruk bedraagt naar inschatting € 1.340.000⁴³ per jaar. Ingeschat wordt dat ongeveer 15% van deze nalevingskosten bedrijfseigen zijn omdat een aantal hallen in de huidige situatie al beschikken over een systemen waarin bezoekers worden geregistreerd.

Dit betekent dat ongeveer € 5.695.000 van de eenmalige nalevingskosten bedrijfsvreemd is en dat € 1.139.000 van de structurele nalevingskosten bedrijfsvreemd is.

Deze berekening is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Er moet een investering gedaan worden van € 200.000 in het (laten) bouwen van een spelersregistratiesysteem.
- De beheer- en onderhoudskosten van het spelersregistratiesysteem bedragen 20% van de eenmalige investering per jaar.
- De kosten kunnen gedeeld worden over gemiddeld 8 vestigingen.

⁴² (268 speelautomatenhallen / 8 vestigingen) * € 200.000 = € 6.700.000

⁴³ € 6.700.000*20% = € 1.340.000

5 Bedrijfseffectentoets

Bij het opstellen van nieuwe of het wijzigen van bestaande regelgeving moet in kaart worden gebracht welke effecten dit heeft op het bedrijfsleven. Deze toetsing wordt gedaan door het beantwoorden van de vragen van de bedrijfseffectentoets (BET). De BET is opgebouwd uit negen vragen. De antwoorden op deze vragen schetsen een omvattend beeld van de effecten van de nieuwe regelgeving op het Nederlandse bedrijfsleven. Een nadere toelichting kan worden verkregen via www.kcwj.nl.

In dit hoofdstuk worden de BET-vragen beantwoord voor de wijzigingen die in dit onderzoek zijn onderzocht.

Vraag 1: Voor hoeveel bedrijven en welke categorieën bedrijven worden bedrijfseffecten verwacht?

De verplichtingen in de lagere regelgeving die zijn onderzocht hebben bedrijfseffecten voor kansspelaanbieders en keuringsinstellingen. De verplichtingen hebben voornamelijk effect op de regeldruk voor aanbieders van kansspelen op afstand en landbased kansspelen. Het aantal bedrijven dat te maken krijgt met verplichtingen uit de conceptbesluiten en -regelingen is benoemd en toegelicht in paragraaf 2.2.

5.1 Regeldrukeffecten

Vraag 2: Welke gevolgen heeft de ontwerpregelgeving voor de regeldruk (informatieverplichtingen aan de overheid en/of inhoudelijke verplichtingen) voor bedrijven?

Zie hoofdstuk vier en vijf voor de berekening van de administratieve lasten en nalevingskosten en daarmee de beantwoording van vraag twee uit de BET.

Vraag 3: In het geval van implementatie van EU-regelgeving: is gekozen voor lastenluwe implementatie, zonder 'nationale koppen' en met optimaal gebruik van 'kan-bepalingen'?

De onderzochte conceptregelgeving betreft geen implementatie van EU-regelgeving.

5.2 Innovatie-effecten

Vraag 4: Welke gevolgen heeft de ontwerpregelgeving voor de innovatieruimte, innovatiebereidheid en innovatiecapaciteit van bedrijven?

In de gewijzigde lagere regelgeving is de verplichting opgenomen dat kansspelproducten aan een risicoanalyse worden onderworpen ten behoeve van de preventie van verslaving. Respondenten geven aan dat deze regeling het innovatievermogen van aanbieders kan aantasten, omdat deze analyse zorgt voor een vertraging op het aanbieden van nieuwe spellen. Dit kan ervoor zorgen dat andere aanbieders of illegale aanbieders dit spel eerder op de markt kunnen brengen.

5.3 Markteffecten

Vraag 5: Wat zijn de gevolgen van de ontwerpregelgeving voor de werking van de markt?

De marktwerking voor kansspelaanbieders binnen Nederland is uniform. Alle aanbieders moeten aan dezelfde verplichtingen voldoen, waardoor de concurrentie niet wordt verstoord. De Ksa ziet erop toe dat oneerlijke concurrentie door illegale aanbieders van kansspelen op afstand wordt tegengegaan.

Aanbieders verwachten wel een stijging van de tarieven van instellingen die basiscursussen en aanvullende cursussen aanbieden. Dit wordt verwacht als gevolg van de specifieke eisen die worden gesteld aan de instelling die de basiscursus en de aanvullende cursus verslavingspreventie mogen geven. Verwacht wordt dat de vraag naar deze cursussen groot is in verhouding tot het aanbod waardoor de prijzen stijgen (zie paragraaf 4.4.1)

Vraag 6: Wat zijn de sociaaleconomische effecten van ontwerpregelgeving: met name de verwachte ontwikkelingen op werkgelegenheid en arbeidsvoorwaardenontwikkeling?

Enkele verplichtingen in de lagere regelgeving zorgen ervoor dat aanbieders van kansspelen extra personeel moeten aannemen om aan verplichtingen te voldoen. Zo heeft de verplichte aanwezigheid in Nederland van een vertegenwoordiger op het gebied van verslavingspreventie en kansspelverslaving tot gevolg dat kansspelaanbieders (op afstand) extra medewerkers moeten aannemen.

5.4 Overige bedrijfseffecten

Vraag 7: Welke andersoortige kosten en baten voor bedrijven, die niet onder de regeldrukdefinitie vallen, worden op grond van deze ontwerpregelgeving voorzien?

In onderstaande tabel wordt de hoogte van de andersoortige kwantificeerbare kosten en baten gegeven voor bedrijven als gevolg van de wijzigingen in de lagere regelgeving voor kansspelen op afstand. Dit betreft financiële effecten als gevolg van de kosten voor de vergunning. Daarnaast betreft dit de economische effecten als gevolg van het schrappen van de uitzondering voor het toelaten, aanmelden of inschrijven van een speler vanwege een technische storing in het register. Deze gekwantificeerde effecten zijn toegelicht in supparagrafen 4.1.1 en 4.2.1.

Tabel 2 Samenvatting financiële effecten voor bedrijven

Onderwerp	Type bedrijf	Eenmalig financieel effect	Structureel financieel effect
De hoogte van de tarieven voor het behandelen van een vergunning en een wijziging daarvan zijn vastgesteld. (4.1.1)	Aanbieders van kansspelen op afstand	€ 990.000	€ 621.000

Tabel 3 Samenvatting economische effecten voor bedrijven

Onderwerp	Type bedrijf	Structureel economisch effect
Het schrappen van de uitzondering voor het toelaten, aanmelden of inschrijven van een speler vanwege een technische storing in het register (4.2.1)	Aanbieders speelcasino's	van € 718.800
	Aanbieders speelautomaten	van € 965.000
	Aanbieders van kansspelen op afstand	€ 197.000
		€ 1.880.900

Naast de bovenstaande gekwantificeerde effecten komen uit dit onderzoek nog een paar wijzigingen naar voren die naar verwachting economische effecten hebben maar niet zijn gekwantificeerd:

- Het schrappen van de voorlopige spelersrekening heeft naar verwachting een effect op de inkomsten van aanbieders van kansspelen op afstand. Verwacht wordt namelijk dat de wijziging zorgt voor een kanalisatierisico en ertoe leidt dat een deel van de spelers uitwijkt naar het illegale circuit. Dit economische effect neemt naar verwachting geleidelijk af wanneer een digitale (voor iedereen toegankelijke) identificatiemethode beschikbaar is. Dit effect is nader kwalitatief uitgewerkt in subparagraaf 4.2.1
- In artikel 2.2 in de regeling staat dat de vergunninghouder van kansspelen op afstand iedere maand 10% van het bruto spelresultaat int over de weddenschappen die hij die maand heeft afgesloten op uitslagen van draf- en renwedstrijden die in Nederland zijn georganiseerd. Respondenten geven aan dat deze afdracht tot gevolg heeft dat het aanbieden van paardenweddenschappen hierdoor commercieel minder interessant wordt. Het financiële effect voor aanbieders van kansspelen is op dit moment nog niet in te schatten omdat de bruto spelresultaten van deze weddenschappen niet bekend zijn. Wel is in dit onderzoek aangegeven dat het aanbieden van paardenweddenschappen een relatief klein product is voor aanbieders (een niche product), met een kleine omzet waardoor het totale effect naar verwachting beperkt is.

6 Samenvatting regeldruk per onderwerp

De onderstaande tabel bevat de resultaten van de voorgaande onderzoeken (wetgeving, lagere regelgeving en amendementen) en de resultaten van onderliggend onderzoek (wijzigingen in de lagere regelgeving). Hierbij is een onderscheid gemaakt naar de twee hoofddoelgroepen: aanbieders van kansspelen op afstand en landbased aanbieders. De getallen zijn in afgerond en weergegeven in miljoenen. In bijlage V is toegelicht welke correcties zijn doorgevoerd aan de berekeningen uit de voorgaande lastenmetingen.

Tabel 4. Overzichtstabel alle onderzoeken (in miljoenen €)

	Lastenmeting Kansspelen op afstand, lagere regelgeving en amendementen (2016)'				Lastenmeting lagere regelgeving Kansspelen op afstand, update naar aanleiding van wijzigingen in het besluit en de regeling (2019)			
	Wetsvoorstel en lagere regelgeving				Wijzigingen in lagere regelgeving			
Type last	AL	NK	Bedrijfseigen kosten	Totaal	AL	NK	Bedrijfseigen kosten	Totaal
Aanbieders van kansspelen op afstand								
Eenmalig (minimaal maximaal)	7,21	46,79	215,09	269,09	0,00	0,28	0,06	0,34
	7,21	46,79	239,76	293,76	0,00	0,30	0,10	0,40
Structureel (minimaal maximaal)	25,22	15,56	310,99	351,78	0,09	13,39	4,12	17,61
	25,22	15,56	663,51	704,29	0,09	15,41	2,11	17,61
Aanbieders van landbased kansspelen								
Eenmalig (minimaal maximaal)	0,00	15,63	0,00	15,63	0,00	5,86	1,01	6,87
	0,00	32,63	0,00	32,63	0,00	5,86	1,01	6,87
Structureel	0,00	62,90	0,00	62,90	0,00	1,94	0,20	2,14

De onderstaande tabellen weergeven de eenmalige en structurele bedrijfsvreemde regeldruk (totaal) per onderwerp en vervolgens per subdoelgroep.

Tabel 5. Overzicht eenmalige bedrijfsvreemde regeldruk per onderwerp en per subdoelgroep (in €)

Onderwerp	Totaal bedrijfsvreemde regeldruk		Bedrijfsvreemde regeldruk per aanbieder			
	Kansspelen op afstand	Landbased kansspelen	Nederlandse aanbieders KOA	Buitenlandse aanbieders KOA	Speelautomatenhallen	Speelcasino's
De vergunning en de vergunninghouder	3.398.460		49.977	49.977		
	3.416.080		50.236	50.236		
Spelsysteem	34.000.000		500.000	500.000		
Inschrijving en aanmelding	1.470.000		21.618	21.618		
Consumentenbescherming	147.000		2.162	2.162		
De keuring van het spelsysteem	3.400.000		50.000	€ 50.000		
Toezicht en handhaving	11.486.258		165.212	150.355		
Verslavingspreventie	301.316	Minimaal 14.094.400	4.431	4.431	Minimaal 52.591	
		Maximaal 31.093.400			Maximaal 116.020	
Informatie en voorzieningen	82.000	169.000	1.206	1.206	599	599
Registratie van het speelgedrag		5.695.000			21.250	
Amendementen		1.540.000			5.000	14.286
Totaal (minimum)	54.285.033	21.498.400	798.309	798.309	79.440	14.885
Totaal (maximum)	54.302.653	38.497.400	798.568	798.568	142.869	14.885

Tabel 6. Overzicht structurele bedrijfsvreemde regeldruk per onderwerp en per subdoelgroep per jaar

Onderwerp	Totaal bedrijfsvreemde regeldruk		Bedrijfsvreemde regeldruk per aanbieder			
	Kansspelen op afstand	Landbased kansspelen	Nederlandse aanbieders KOA	Buitenlandse aanbieders KOA	Speelautomatenhallen	Speelcasino's
De vergunning en de vergunninghouder	Minimaal 6.483.967		Minimaal 95.352	Minimaal 95.352		
	Maximaal 8.498.107		Maximaal 124.972	Maximaal 124.972		
Spelsysteem	6.611.111		97.222	97.222		
Inschrijving en aanmelding	46.249		680	680		
De keuring van het spelsysteem	24.437.538		359.376	359.376		
Registratieverplichtingen	92.800		1.365	1.365		
Toezicht en handhaving	6.685.760		98.320	98.320		
Verslavingspreventie	9.891.511	63.663.860	44.733	211.798	237.552	
Informatie en voorzieningen	16.000	34.000	235	235	121	121
Registratie van het speelgedrag		1.139.000			4.250	
Amendementen	3.564		52	52		
Totaal (minimum)	54.268.499	64.836.860	697.335	864.401	241.922	121
Totaal (maximum)	56.282.639	64.836.860	726.955	894.021	241.922	121

7 Conclusie

In onderstaande tabellen zijn de totale regeldrukeffecten weergegeven van het wetsvoorstel de lagere regelgeving en de wijzigingen van de lagere regelgeving Kansspelen op afstand. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen administratieve lasten en inhoudelijke nalevingskosten en tussen eenmalige en structurele lasten. De resultaten zijn apart weergegeven voor aanbieders van kansspelen op afstand en voor landbased aanbieders.

Tabel 7. Samenvatting eenmalige kwantificeerbare financiële effecten per hoofddoelgroep

Doelgroep	Type kosten	Lasten	% Bedrijfseigen	Bedrijfsvreemde lasten
Aanbieders van kansspelen op afstand	Administratieve lasten	€ 7.210.000	0%	€ 7.210.000
	Inhoudelijke nalevingskosten	Minimaal € 262.217.000. Maximaal € 286.952.000	82% tot 84%	Minimaal € 47.075.000 Maximaal € 47.092.000
	Financiële lasten	€ 990.000	0%	€ 990.000
<hr/>				
Aanbieders land-based kansspelen	Administratieve lasten	-	-	-
	Inhoudelijke nalevingskosten	Minimaal € 22.503.000 Maximaal € 39.502.000	4,47% tot 2,54%	Minimaal € 21.498.000 Maximaal € 38.497.400
<hr/>				
Spelers kansspelen op afstand	Administratieve lasten	€ 11.250.000 ⁴⁴	0%	€ 11.250.000

⁴⁴ Dit betreft het aanmaken van een spelersprofiel. 75.000 uur * 15 =€ 11.250.000

Tabel 8. Samenvatting structurele jaarlijkse kwantificeerbare financiële effecten per hoofdoelgroep

Doelgroep	Type kosten	Lasten	% Bedrijfseigen	Bedrijfsvreemde lasten
Aanbieders van kansspelen op afstand	Administratieve lasten	€ 25.316.000	0%	€ 25.316.000
	Inhoudelijke nalevingskosten	Minimaal € 344.161.000	91,6% tot 95,6%	Minimaal € 28.953.000
		Maximaal € 696.673.000		Maximaal € 30.967.000
	Financiële lasten	€ 621.000	0%	€ 621.000
Economische lasten	€ 1.881.000	0%	€ 1.881.000	
Aanbieders land-based kansspelen	Administratieve lasten	-	-	-
	Inhoudelijke nalevingskosten	€ 65.038.000	0,003%	€ 64.837.000

De wet en lagere regelgeving hebben financiële gevolgen voor aanbieders van kansspelen op afstand, aanbieders van speelautomatenhallen en aanbieders van speelcasino's. Voor totalisators, aanbieders van sportwedenschappen en aanbieders van loterijen zijn geen financiële effecten gekwantificeerd. Wel geldt voor deze doelgroep dat de verplichting om te rapporteren over wervings- en reclameactiviteiten administratieve lasten tot gevolg heeft (ook voor de aanbieders van kansspelen op afstand, speelautomatenhallen en speelcasino's). Deze administratieve lasten konden in dit onderzoek nog niet gekwantificeerd worden. In de onderstaande tabellen is de gemiddelde gekwantificeerde bedrijfsvreemde regeldruk per vergunninghouder opgenomen.

Tabel 9. Eenmalige lasten per aanbieder kansspelen op afstand

Doelgroep	Type kosten	Bedrijfsvreemde lasten	Bedrijfsvreemde lasten per Nederlandse aanbieder	Bedrijfsvreemde lasten per buitenlandse aanbieder
Aanbieders van kansspelen op afstand	Administratieve lasten	€ 7.210.000	€ 106.029	€ 106.029
	Inhoudelijke nalevingskosten	Minimaal € 47.075.000	Minimaal € 692.280	Minimaal € 692.280
		Maximaal € 47.092.000	Maximaal € 692.539	Maximaal € 692.539
	Financiële lasten	€ 990.000	€ 40.000 ⁴⁵	€ 40.000 ⁴⁶

⁴⁵ Betreft de 22 aanvragers die (naar wordt aangenomen) uiteindelijk geen vergunning krijgen

⁴⁶ Idem.

Tabel 10. Eenmalige lasten per landbased aanbieder

Doelgroep	Type kosten	Bedrijfsvreemde lasten	Bedrijfsvreemde lasten per speelautomatenhal	Bedrijfsvreemde lasten per speelcasino
Aanbieders van kansspelen op afstand	Inhoudelijke nalevingskosten	Minimaal € 21.498.000	Minimaal € 79.440	€ 14.885
		Maximaal € 38.497.400	Maximaal € 142.869	

Tabel 11. Structurele lasten per aanbieder kansspelen op afstand per jaar

Doelgroep	Type kosten	Bedrijfsvreemde lasten	Bedrijfsvreemde lasten per Nederlandse aanbieder	Bedrijfsvreemde lasten per buitenlandse aanbieder
Aanbieders van kansspelen op afstand	Administratieve lasten	€ 25.316.000	€ 372.294	€ 372.294
	Inhoudelijke nalevingskosten	Minimaal € 28.953.000	Minimaal € 325.052	Minimaal € 492.118
		Maximaal € 30.967.000	Maximaal € 354.671	Maximaal € 521.737
	Financiële lasten	€ 621.000	€ 9.132	€ 9.132
Economische lasten	€ 197.000	€ 197.000	€ 2.897	

Tabel 12. Structurele lasten per landbased aanbieder per jaar

Doelgroep	Type kosten	Bedrijfsvreemde lasten	Bedrijfsvreemde lasten per speelautomatenhal	Bedrijfsvreemde lasten per speelcasino
Aanbieders van landbased kansspelen op afstand	Inhoudelijke nalevingskosten	€ 64.837.000	€ 241.922	€ 121
	Economische lasten	€ 1683.800	€ 3.601	€ 51.343

Bijlagen bij rapportage:

Lastenmeting Kansspelen op Afstand

I	Projectbegeleiding en uitvoering	36
II	Overzicht verplichtingen	37
III	Standaardkostenmodel	59
IV	Kwantificering bedrijfseigen kosten	61
V	Correctie berekeningen voorgaande lastenonderzoeken	64

I Projectbegeleiding en uitvoering

Dit project is begeleid door het ministerie van Justitie en Veiligheid. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de betrokken medewerkers.

Tabel 13. Betrokken van de opdrachtgever.

Organisatie	Naam medewerker
Ministerie van Justitie en Veiligheid	Ritske Zuidema Mindert Mulder

Het project is uitgevoerd door Sira Consulting. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de samenstelling en rolverdeling van het projectteam.

Tabel 14. Projectteam Sira Consulting

Projectteam	Medewerker Sira Consulting
Kwaliteitsbewaker	Patrick van der Poll
Projectleiding	Eva de Beet
Projectuitvoering	Brigitte Huisman

II Overzicht verplichtingen

Tabel 15. Kansspelen op afstand

AMvB Arti- Verplichting of MR kel		
De vergunning en de vergunninghouder		
MR	2.1	De vergoeding die is verschuldigd voor de behandeling van een aanvraag tot verlening of verlenging van een vergunning bedraagt € 45.000. De vergoeding voor de behandeling van wijziging van een vergunning bedraagt € 500, voor zover de aanvraag is gericht op een administratieve wijziging van de vergunning en € 8.000 in de overige gevallen.
MR	2.2	De vergunninghouder houdt iedere maand 10% van het bruto spelresultaat in over de weddenschappen die hij die maand heeft afgesloten op uitslagen van draf- of renwedstrijden die in Nederland zijn georganiseerd. Het ingehouden bedrag dient afgedragen te worden aan een door de Minister voor Rechtsbescherming aangewezen ontvanger. Deze ontvanger mag de gelden uitsluitend besteden aan: <ul style="list-style-type: none"> a. het uitkeren van geldprijzen aan deelnemers van draf- of renwedstrijden die in Nederland worden georganiseerd; b. het bevorderen van de fokkerij van paarden in Nederland; en c. het tegengaan van manipulatie van draf- of renwedstrijden. De minister verbindt voorwaarden aan de aanwijzing van de ontvanger. Dit betreft voorwaarden over de wijze waarop de gelden worden besteed en de wijze waarop hij verantwoording hierover aflegt.
MR	2.4	Uitgewerkt is wat de raad van bestuur precies moet meenemen bij het antecedentenonderzoek van de vergunninghouder. Zie tabel 2.
AMvB	3.1 lid 4	Aanbieders zonder vestiging binnen de EU kunnen slechts een vergunning krijgen indien zij een nevenvestiging hebben in Nederland.
AMvB *	3.2	Toevoeging: De vergunninghouder moet te allen tijde over de volgende gegevens beschikken: De identiteit van de onmiddellijke vermogensverschaffers
AMVB	4.1	De aanwezigheid in Nederland van een vertegenwoordiger op het gebied van verslavingspreventie en kansspelverslaving wordt vereist. Deze moet beschikbaar zijn voor overleg met raad van bestuur en andere relevante organisaties in Nederland. Ook moet deze bevoegd zijn om de vergunninghouder buiten rechte te vertegenwoordigen. Deze persoon wordt aangemerkt als een persoon op een sleutelpositie. De contactgegevens van deze vertegenwoordiger wordt bekend gemaakt op de website van de Ksa.
AMvB *	4.2	Toevoeging: De vergunninghouder organiseert geen kansspelen waarin de speler handelingen moet verrichten die niet van invloed zijn op de uitkomst van het kansspel.
AMvB	4.2, lid 5	Vervanging

AMvB of MR	Arti- kel	Verplichting
		Oorspronkelijk staat er dat het aanbod van gemengde kansspelen (game en kansspel) onwenselijk is. Dit wordt vervangen door niet toegestaan .
AMvB	4.6	Toevoeging: De vergunninghouder maakt in eerste instantie zelf de afweging welke functies binnen zijn organisatie als integriteitsgevoelig moeten worden aangemerkt en van welke personen hij daarom de betrouwbaarheid moet beoordelen. In zijn integriteitsbeleid wordt opgenomen hoe hij deze afweging maakt en op welke manier hij de betrouwbaarheid van dit personeel beoordeelt. Het integriteitsbeleid dient bij de vergunningaanvraag aan de kansspelautoriteit te worden overgelegd. De kansspelautoriteit beoordeelt of de juiste personen zijn opgenomen in het beleid en of de betrouwbaarheid op een deugdelijke manier wordt getoetst.
AMvB *	4.8	<p>Uitwerking:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De vergunninghouder die weddenschappen organiseert, draagt voorafgaand aan de weddenschap zorg voor een deugdelijke identificatie, analyse en evaluatie van de risico's voor de integriteit van de betrokken wedstrijd, waarbij in ieder geval worden betrokken: <ol style="list-style-type: none"> a. de mate waarin de uitkomst van de wedstrijd van belang is voor de competitie in de desbetreffende sport; b. de mate waarin de betrokken sporters tijdig en voldoende worden betaald; c. de mate van objectieve verslaglegging van de wedstrijd; d. de mate waarin de organisatie van de wedstrijd anderszins met waarborgen tegen manipulatie is omkleed, en e. interne en externe signalen die duiden op een risico voor de integriteit van de betrokken wedstrijd. 2. De vergunninghouder informeert voorafgaande aan de weddenschap in ieder geval de betrokken wedstrijdorganisator en de betrokken sportorganisatie over de aard van de door hem te organiseren weddenschap. 3. De vergunninghouder draagt tijdens en na afloop van de weddenschap zorg voor een deugdelijke identificatie, analyse en evaluatie van de risico's voor de integriteit van de betrokken wedstrijd, waarbij in ieder geval worden betrokken: <ol style="list-style-type: none"> a. de indicator, bedoeld in het eerste lid, onder e; b. het aantal op die wedstrijd afgesloten weddenschappen; c. de bedragen die worden ingezet bij de weddenschappen op die wedstrijd. 4. Indien uit het onderzoek, bedoeld in het eerste en derde lid, blijkt van ongebruikelijke feiten of omstandigheden die duiden op een verhoogd risico van manipulatie van een wedstrijd, treft de vergunninghouder onverwijld passende maatregelen en informeert hij de raad van bestuur en de betrokken wedstrijdorganisator en sportorganisatie onverwijld overeenkomstig door de raad van bestuur gestelde regels over die feiten of omstandigheden en de getroffen of te treffen maatregelen. 5. De vergunninghouder draagt er zorg voor dat hij te allen tijde verantwoording kan afleggen over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de voorgaande leden. <p>Via een wijziging van het Kansspelenbesluit gelden deze verplichtingen ook voor landbased aanbieders van sportweddenschappen en totalisators.</p>

AMvB Arti- Verplichting of MR kel																						
AMvB *	Bijlag 2	<p>De bovenstaande analyse kan achterwege worden gelaten met betrekking tot de wedstrijden uit de volgende competities en toernooien:</p> <p>Dit geldt via de Uitvoeringsregeling kansspelen ook voor landbased aanbieders van sportwed- denschappen en totalisators.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Sport</i></th> <th><i>Competities en toernooien</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Basketbal</td> <td>a. Eredivisie (mannen); b. NBB bekercompetitie (mannen).</td> </tr> <tr> <td>2. Badminton</td> <td>Dutch Open (mannen en vrouwen)</td> </tr> <tr> <td>3. Biljart</td> <td>[*PM gereserveerd*]</td> </tr> <tr> <td>4. Darten</td> <td>a. Dutch Open Darts (mannen en vrouwen); b. NDB rankingtoernooien (mannen en vrouwen); c. Nederlandse kampioenschappen (mannen en vrouwen); d. Hoofdklasse Nederlandse Superleague (mannen en vrouwen); e. toernooien van nationale teams (mannen en vrouwen).</td> </tr> <tr> <td>5. Hockey</td> <td>a. Hoofdklasse (mannen en vrouwen); b. Promotieklasse (mannen en vrouwen); c. Overgangsklasse (mannen en vrouwen); d. Eerste klasse (mannen en vrouwen); e. Goldcup toernooi (mannen en vrouwen); f. Silvercup toernooi vanaf kwartfinales (mannen en vrouwen); g. toernooien nationale teams (mannen en vrouwen).</td> </tr> <tr> <td>6. Tennis</td> <td>a. ATP Tour (mannen); b. Challengers (mannen); c. Davis Cup (mannen); d. Fed Cup (vrouwen); e. Grand Slam toernooien (mannen en vrouwen); f. WTA Tour (vrouwen).</td> </tr> <tr> <td>7. Voetbal</td> <td>a. Eredivisie (mannen en vrouwen); b. Eerste Divisie (mannen); c. Johan Cruijff Schaal (mannen); d. KNVB Beker (mannen); e. Tweede Divisie (mannen).</td> </tr> <tr> <td>8. Wielrennen</td> <td>[*PM gereserveerd*]</td> </tr> <tr> <td>9. IJshockey</td> <td>a. BeNeLeague (mannen); b. Bekercompetitie (mannen); c. toernooien van nationale teams, met uitzondering van pré-kwalificaties (mannen en vrouwen)</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Sport</i>	<i>Competities en toernooien</i>	1. Basketbal	a. Eredivisie (mannen); b. NBB bekercompetitie (mannen).	2. Badminton	Dutch Open (mannen en vrouwen)	3. Biljart	[*PM gereserveerd*]	4. Darten	a. Dutch Open Darts (mannen en vrouwen); b. NDB rankingtoernooien (mannen en vrouwen); c. Nederlandse kampioenschappen (mannen en vrouwen); d. Hoofdklasse Nederlandse Superleague (mannen en vrouwen); e. toernooien van nationale teams (mannen en vrouwen).	5. Hockey	a. Hoofdklasse (mannen en vrouwen); b. Promotieklasse (mannen en vrouwen); c. Overgangsklasse (mannen en vrouwen); d. Eerste klasse (mannen en vrouwen); e. Goldcup toernooi (mannen en vrouwen); f. Silvercup toernooi vanaf kwartfinales (mannen en vrouwen); g. toernooien nationale teams (mannen en vrouwen).	6. Tennis	a. ATP Tour (mannen); b. Challengers (mannen); c. Davis Cup (mannen); d. Fed Cup (vrouwen); e. Grand Slam toernooien (mannen en vrouwen); f. WTA Tour (vrouwen).	7. Voetbal	a. Eredivisie (mannen en vrouwen); b. Eerste Divisie (mannen); c. Johan Cruijff Schaal (mannen); d. KNVB Beker (mannen); e. Tweede Divisie (mannen).	8. Wielrennen	[*PM gereserveerd*]	9. IJshockey	a. BeNeLeague (mannen); b. Bekercompetitie (mannen); c. toernooien van nationale teams, met uitzondering van pré-kwalificaties (mannen en vrouwen)
<i>Sport</i>	<i>Competities en toernooien</i>																					
1. Basketbal	a. Eredivisie (mannen); b. NBB bekercompetitie (mannen).																					
2. Badminton	Dutch Open (mannen en vrouwen)																					
3. Biljart	[*PM gereserveerd*]																					
4. Darten	a. Dutch Open Darts (mannen en vrouwen); b. NDB rankingtoernooien (mannen en vrouwen); c. Nederlandse kampioenschappen (mannen en vrouwen); d. Hoofdklasse Nederlandse Superleague (mannen en vrouwen); e. toernooien van nationale teams (mannen en vrouwen).																					
5. Hockey	a. Hoofdklasse (mannen en vrouwen); b. Promotieklasse (mannen en vrouwen); c. Overgangsklasse (mannen en vrouwen); d. Eerste klasse (mannen en vrouwen); e. Goldcup toernooi (mannen en vrouwen); f. Silvercup toernooi vanaf kwartfinales (mannen en vrouwen); g. toernooien nationale teams (mannen en vrouwen).																					
6. Tennis	a. ATP Tour (mannen); b. Challengers (mannen); c. Davis Cup (mannen); d. Fed Cup (vrouwen); e. Grand Slam toernooien (mannen en vrouwen); f. WTA Tour (vrouwen).																					
7. Voetbal	a. Eredivisie (mannen en vrouwen); b. Eerste Divisie (mannen); c. Johan Cruijff Schaal (mannen); d. KNVB Beker (mannen); e. Tweede Divisie (mannen).																					
8. Wielrennen	[*PM gereserveerd*]																					
9. IJshockey	a. BeNeLeague (mannen); b. Bekercompetitie (mannen); c. toernooien van nationale teams, met uitzondering van pré-kwalificaties (mannen en vrouwen)																					

AMvB Artikel of MR			Verplichting								
AMvB *	Bijlag 2	<p>De vergunninghouder organiseert in ieder geval geen weddenschappen op de volgende gebeurtenissen:</p> <p>Dit geldt via de Uitvoeringsregeling kansspelen ook voor landbased aanbieders van sportwedenschappen en totalisators.</p> <table border="1"> <tr> <td>d. Sport</td> <td>e. Gebeurtenissen</td> </tr> <tr> <td>f. Tennis</td> <td>g. winst of verlies van individuele games en set; h. [PM gereserveerd]</td> </tr> <tr> <td>i. Voetbal</td> <td>j. eerste inworp; k. gele en rode kaarten, inclusief eerste ontvanger; l. eerste hoekschop; m. overtredingen.</td> </tr> <tr> <td>n. [* PM *]</td> <td>o. [* PM gereserveerd *]</td> </tr> </table>		d. Sport	e. Gebeurtenissen	f. Tennis	g. winst of verlies van individuele games en set; h. [PM gereserveerd]	i. Voetbal	j. eerste inworp; k. gele en rode kaarten, inclusief eerste ontvanger; l. eerste hoekschop; m. overtredingen.	n. [* PM *]	o. [* PM gereserveerd *]
d. Sport	e. Gebeurtenissen										
f. Tennis	g. winst of verlies van individuele games en set; h. [PM gereserveerd]										
i. Voetbal	j. eerste inworp; k. gele en rode kaarten, inclusief eerste ontvanger; l. eerste hoekschop; m. overtredingen.										
n. [* PM *]	o. [* PM gereserveerd *]										
AMvB *	4.9	<p>Uitwerking:</p> <ol style="list-style-type: none"> De vergunninghouder organiseert geen weddenschappen op wedstrijden waarbij onderzoek wijst op een onaanvaardbaar hoog risico op manipulatie van gebeurtenissen of uitkomsten. De vergunninghouder organiseert in ieder geval geen weddenschappen: <ol style="list-style-type: none"> op een jeugdwedstrijd; op een wedstrijd waarvan de uitkomst van geen enkel belang is voor de competitie in de desbetreffende sport; op een wedstrijd waaraan uitsluitend sporters om niet deelnemen; op een wedstrijd waarvan het verloop niet objectief wordt vastgelegd; op een negatieve of eenvoudig te manipuleren gebeurtenis tijdens een wedstrijd; op een wedstrijd waarop in het land waar die wedstrijd wordt georganiseerd, wegens risico op manipulatie geen weddenschappen mogen worden afgesloten. De vergunninghouder organiseert geen weddenschappen op een wedstrijd, indien: <ol style="list-style-type: none"> hij wezenlijke invloed uitoefent op de betrokken wedstrijdorganisator of een belanghebbende bij die wedstrijd, of de betrokken wedstrijdorganisator of een belanghebbende bij die wedstrijd wezenlijke invloed uitoefent op die weddenschap of op zijn organisatie. <p>Via een wijziging van het Kansspelenbesluit gelden deze verplichtingen ook voor landbased aanbieders van sportwedenschappen en totalisators.</p>									
De organisatie van kansspelen op afstand - Algemeen											
MR	3.1	De vergunninghouder organiseert de vergunde kansspelen niet op een wijze die ertoe kan leiden dat een speler meer kan verliezen dan diens inzet.									
MR	3.2	De vergunninghouder treft passende maatregelen om: <ol style="list-style-type: none"> te waarborgen dat de vergunde kansspelen eerlijk verlopen. (technische en operationele maatregelen) 									

AMvB of MR	Artikel	Verplichting
		<p>b. zo veel mogelijk te voorkomen dat spelers tegen zichzelf spelen, samenspannen met andere spelers of anderszins op oneigenlijke wijze de uitkomst van het kansspel beïnvloeden. Hij neemt in ieder geval daartoe strekkende bepalingen op in de spelregels van de vergunde kansspelen.</p> <p>c. die waarborgen dat de spelregels van de vergunde kansspelen niet tijdens het spelen worden gewijzigd.</p>
MR	3.3 lid 1	De vergunninghouder treft passende maatregelen ter voorkoming van technische storingen en andere incidenten die een normaal verloop van het spel verhinderen.
MR	3.3 lid 2	De vergunninghouder handelt op een voor de speler passende, duidelijke en consistente wijze, indien storingen, incidenten of risico's daarop als bedoeld in het eerste lid zich voordoen. Hij draagt er zorg voor dat de speler hiervan geen onevenredige gevolgen ondervindt.
MR	3.4 lid 1	De vergunninghouder presenteert de vergunde kansspelen niet onder een naam die misleidend is of anderszins tot misvattingen kan leiden over de aard van die spelen of de wijze waarop daaraan wordt deelgenomen.
MR	3.4 lid 2	De vergunninghouder draagt er zorg voor dat de vergunde kansspelen audiovisueel en operationeel niet zijn vormgegeven op een wijze die: <ul style="list-style-type: none"> a. misleidend is of anderszins tot misvattingen kan leiden over de aard van die spelen of de wijze waarop daaraan wordt deelgenomen; b. aanzet tot deelname door kwetsbare personen, waaronder jongvolwassenen en personen die risicovol of problematisch speelgedrag vertonen; c. aanzet tot doorspelen.
MR	3.5	Indien de inzet van de speler wordt aangegeven in een andere eenheid dan geld, draagt de vergunninghouder er zorg voor dat: <ul style="list-style-type: none"> a. de speler voor aanvang van het spel hierover op passende wijze zo volledig mogelijk wordt geïnformeerd; b. de speler tijdens het spel op passende wijze informatie kan verkrijgen van het equivalent in geld van die andere eenheid; en c. de aanduiding en de waarde in geld van die andere eenheid niet tijdens het spel worden gewijzigd.
De organisatie van kansspelen op afstand -integriteitsbeleid		
AMvB	Art. 4.13	Wijziging In plaats van een limiet op het aantal aanmeldingen heeft het limiet betrekking op de maximale duur van de toegang tot de spelersinterface per dag, week of maand.
AMvB	4.13 lid 3b en c	Wijziging Een verhoging van een maximum tegoed treedt altijd pas na een week in werking in plaats van 24 uur.
AMvB *	4.15	Wijziging Geschrapd is dat de vergunninghouder de identiteit van de speler zo spoedig mogelijk maar uiterlijk binnen 30 dagen na inschrijving van de speler verifieert. In plaats daarvan wordt bepaald dat de vergunninghouder de speler pas mag laten spelen nadat de verificatieprocedure voltooid is.

AMvB Artikel			Verplichting
AMvB *	4.11a 4.17	Wijziging Geschrapd is de uitzondering waarin is bepaald dat aanmelding of inschrijving van een speler is toegestaan als het register niet kan worden geraadpleegd door een technische storingen (van elektronische middelen of het register) waardoor het register niet kan worden geraadpleegd. Deze uitzondering gold eerst ook voor speelcasino's en speelhallen via artikel 4.11 uit het besluit werving en verslavingspreventie.	
De organisatie van kansspelen op afstand -Technische en operationele eisen			
MR	3.9 a	Wijziging De uitkomst van ieder spel wordt uitsluitend (i.p.v. in overwegende mate) bepaald door een toevalsgenerator	
De organisatie van kansspelen op afstand -Toegang tot de vergunde kansspelen			
MR	3.19 lid b en c	Wijziging Toegevoegd is dat de vergunninghouder passende maatregelen moet treffen om deelname uit te sluiten van a. personen tegen wiens deelname bezwaren bestaan op grond van de regels uit de Wwft en de Sanctiewet 1977. b. Personen van wie hij redelijkerwijs kan vermoeden dat hun deelname zal worden gebruikt voor witwassen, financiering van terrorisme, overtreding van sanctieregelingen dan wel fraude met of misbruik van de vergunde kansspelen.	
MR	3.21	Wijziging Toegevoegd is dat de vergunninghouder passende maatregelen moet treffen die waarborgen dat de klantendienst: a. klachten registreert en klachten aan de klantendienst kunnen worden gericht; b. interne en externe signalen die wijzen op onmatige deelname of risico's op kansspelverslaving herkent, registreert en analyseert; c. passende interventie maatregelen treft in het geval van onmatige deelname of risico's op kansspelverslaving.	
MR	3.23 lid 1b, lid 3	Wijziging Toegevoegd is dat de vergunninghouder moet bij de bevestiging van een ontvangst van een klacht de termijn vermelden waarbinnen de klacht wordt afgehandeld. Indien de vergunninghouder een klacht niet in behandeling neemt moet hij de klager hiervan binnen een week na ontvangst op de hoogte van stellen.	
MR	3.24 lid b	Wijziging Toegevoegd is dat de vergunninghouder bij gelegenheid om het spelersprofiel in te vullen of te wijzigen toegang biedt tot begrijpelijk informatie over de wijze waarop het spelersprofiel zo effectief kan mogelijk kan worden ingevuld of gewijzigd ter voorkoming van onmatige deelname of risico's op kansspelverslaving.	
MR	3.27 lid 2	Wijziging Toegevoegd is dat de vergunninghouder zorg moet dragen dat quoteringen bij weddenschappen: a. bekend worden gemaakt voor de aanvang van de weddenschap; en b. de speler voldoende inzicht bieden welke prijs hij kan winnen met welke inzet	
De organisatie van kansspelen op afstand -Consumentenbescherming			

AMvB of MR	Artikel	Verplichting
AMvB *	4.36	Geschrapt is dat de vergunninghouder klachten die niet in der minne worden opgelost, ter kennis van de raad van bestuur moeten brengen.
AMvB		Het aanbod van games en het aanbod van kansspelen wordt strikter gescheiden en wervings- en reclameactiviteiten voor kansspelen door middel van games worden verder beperkt.
De organisatie van kansspelen op afstand -De keuring van het spelsysteem		
MR	3.30 lid 2	Wijziging Toegevoegd is dat een keuringsinstelling voor het verrichten van certificeringswerkzaamheden geaccrediteerd kan zijn tegen de norm <i>NEN-EN-ISO/IEC 17025</i> .
MR	3.32	De aangewezen keuringsinstelling betreft de resultaten van een eigen keuring bij diens keuring van niet-kritieke onderdelen van het spelsysteem, voor zover: <ul style="list-style-type: none"> a. die eigen keuring overeenkomstig het keuringsplan, bedoeld in artikel 4.52, eerste lid, onderdeel b, van het besluit, op vaktechnisch onafhankelijke wijze is uitgevoerd door daartoe gekwalificeerd personeel met voldoende kennis en ervaring ter zake de keuring van spelsystemen; b. de voor die eigen keuring verrichte keuringswerkzaamheden naar het oordeel van de aangewezen keuringsinstelling voldoen aan dezelfde vaktechnische eisen als die gelden voor keuringen die zij zelf verricht; en c. het keuringsrapport waarin de resultaten van de eigen keuring zijn vermeld, voldoet aan de eisen, bedoeld in artikel 3.34. <p>2. Bij de toepassing van het eerste lid verricht de aangewezen keuringsinstelling zo nodig aanvullende keuringswerkzaamheden.</p>
MR	3.34	Wijziging de eisen voor keuringsrapporten van derden gelden ook voor eigen keuringsrapporten. Het eigen keuringsrapport moet voldoende actueel zijn en bevat in ieder geval: <ul style="list-style-type: none"> a. een toereikende aanduiding van die onderdelen van het spelsysteem die aan de keuring zijn onderworpen; b. de resultaten van de keuring en een toereikende onderbouwing daarvan; c. de classificatie van iedere geconstateerde tekortkoming in het gekeurde spelsysteem of onderdeel daarvan naar het risico dat die tekortkoming vormt voor de verantwoorde, betrouwbare en controleerbare organisatie van de vergunde kansspelen; d. een verantwoording van de bij de keuring gehanteerde methoden, technieken en principes; e. een verantwoording van de deskundigheid en ervaring van de personen die de keuring hebben uitgevoerd
AMvB	4.49 t/m 4.52	Wijziging Voor niet-kritieke onderdelen verschuift de termijn dat een keuring moet plaatsvinden van binnen 120 dagen naar binnen 180 dagen.
AMvB	4.50	Verduidelijking Oorspronkelijk staat er dat kritieke onderdelen van het spelsysteem zo snel mogelijk gekeurd dienen te worden, ook moeten wijzigingen direct aan een eigen keuring onderworpen worden. Verduidelijkt wordt dat: <ul style="list-style-type: none"> a. Een eigen keuring door de vergunninghouder alleen nodig is bij wijzigingen van niet-kritieke onderdelen die niet voor ingebruikname zijn gekeurd door een aangewezen keuringsinstelling, anders kan het zeer lang duren tot zij gekeurd worden.

AMvB Artikel			Verplichting
			b. Bij wijzigingen van kritieke onderdelen nooit een eigen keuring hoeft plaats te vinden. Deze wijzigingen dienen ofwel voor ingebruikname, ofwel binnen 30 dagen door een aangewezen keuringsinstelling te worden gekeurd.
Toezicht en handhaving- Registratieverplichtingen			
MR	4.5	De vergunninghouder registreert met betrekking tot iedere onderbreking van een kansspel ten minste:	a. de oorzaak van de onderbreking; b. de maatregelen die de vergunninghouder heeft getroffen naar aanleiding van de onderbreking.
MR	4.6	De vergunninghouder registreert met betrekking tot de werkzaamheden van vertegenwoordigers in het belang van de goede uitvoering van de bepalingen met betrekking tot het voorkomen van kansspelverslaving, ten minste:	a. de datum, het tijdstip, de plaats en de gegevens van de organisator van ieder overleg als bedoeld in artikel 4.1, eerste lid, onderdeel a, van het besluit waaraan de vertegenwoordiger heeft deelgenomen; b. de aard en inhoud van elk overleg in de vorm van een schriftelijk verslag; c. de inhoud van elke afspraak die de vertegenwoordiger namens de vergunninghouder maakt; d. iedere wijziging die wordt doorgevoerd in het verslavingspreventiebeleid vanwege inzichten die door tussenkomst van de vertegenwoordiger zijn verkregen, alsmede gegevens met betrekking tot de uitvoering daarvan.
MR	4.7	Wijziging Toegevoegd is dat de vergunninghouder met betrekking tot iedere vermoedelijke integriteitsbreuk de gegevens van personen moeten registreren die daarbij betrokken zijn.	
MR	7.6 lid 2	Geschrapd: De aanduidingen bij de registratie van de aard van de transactie zijn uit de regeling gehaald (storting; uitbetaling; speelwinst; bonus; terugstorting).	
MR	4.13 lid 2	Wijziging Toegevoegd is dat gegevens over spelonderbrekingen in onbewerkte vorm opgenomen moeten worden in de controledatabank op het moment dat deze gegevens worden gegenereerd of, indien dit niet mogelijk is, onverwijld na dat moment.	
MR	4.14	Wijziging In dit artikel zijn een aantal termijnen voor het bewaren van gegevens in de administratie van de vergunninghouder aangepast.	
Toezicht en handhaving- Rapportageverplichtingen			
MR	4.15	Wijziging Toegevoegd is dat de vergunninghouder in de rapportage (over de uitvoering van het integriteitsbeleid) ook de volgende gegevens moet opnemen: Het aantal spelers van wie de inschrijving op grond van artikel 4.12, eerste respectievelijk tweede lid, van het besluit, is geweigerd.	
MR	4.16	Wijziging. Geschrapd is dat per onderkend risico (m.b.t. weddenschappen) gerapporteerd moet worden: 1°. de datum en het tijdstip waarop het risico is onderkend; 2°. de aanduiding van de wedstrijd waar het risico betrekking op heeft;	

AMvB of MR	Arti- kel	Verplichting
		3°. de onderbouwing voor onderkenning van het risico; 4°. de gevolgde procedure na onderkenning van het risico;
MR	4.17	De vergunninghouder neemt in de rapportage (over de uitvoering van het integriteitsbeleid) het aantal keer op dat de vergunninghouder de speelrekening van een speler niet heeft gecrediteerd omdat de geldmiddelen afkomstig zijn van een tegenrekening of een andere betaalrekening die niet ondubbelzinnig tot de persoon van de speler is te herleiden.
MR	4.19	Wijziging De vergunninghouder zendt de rapportages (de periodieke rapportages over de uitvoering van het integriteitsbeleid en de voorschriften m.b.t. de inschrijving van spelers, betalingstransacties en de consumentenbescherming) jaarlijks aan de raad van bestuur overeenkomstig door de raad te stellen regels. Geschrapd is dat deze eerst tweemaal halfjaarlijks moet worden gestuurd. Toegevoegd is dat de raad van bestuur kan bepalen dat een vergunninghouder vaker dan eenmaal per jaar moet rapporteren.
De controledatabank		
AMvB	4.43	Toevoeging Bepaald was dat de controledatabank gevestigd moet zijn in Nederland. Overwogen wordt om hier een gelijkwaardigheidsbepaling aan toe te voegen. De Ksa kan de vergunninghouder toestemming geven om de CDB niet in Nederland te plaatsen, als hij aannemelijk maakt dat die plaatsing gelijkwaardig is.
MR	4.20	Nader uitgewerkt De vergunninghouder dient passende technische en operationele maatregelen te treffen die waarborgen dat: <ul style="list-style-type: none"> a. gegevens uitsluitend in de controledatabank worden opgenomen onder vermelding van de datum en het tijdstip van opneming van die gegevens; b. gegevens na opneming in de controledatabank uitsluitend worden gewijzigd onder vermelding van de datum en het tijdstip van wijziging van die gegevens met behoud van de oorspronkelijke gegevens; c. gegevens na opneming in de controledatabank in ieder geval niet worden verwijderd in strijd met de termijnen voor het bewaren en aanhouden van gegevens; d. personen uitsluitend in de controledatabank gegevens kunnen opnemen, wijzigen of verwijderen, indien: <ul style="list-style-type: none"> 1°. die personen daartoe uitdrukkelijk geautoriseerd zijn door de vergunninghouder; 2°. die handelingen voor de uitoefening van de taken van die personen noodzakelijk zijn; en 3°. die handelingen op indirecte wijze naar de betrokken persoon zijn te herleiden. e. de ambtenaren en personen, bedoeld in artikel 5.3, derde lid, van het besluit, gegevens uit de controledatabank kunnen kopiëren en geen gegevens in de controledatabank kunnen opnemen, wijzigen of verwijderen; f. de ambtenaren en personen, bedoeld in artikel 5.3, derde lid, onder b en c, van het besluit, uitsluitend toegang hebben tot <ul style="list-style-type: none"> 1°. de gegevens, bedoeld in artikel 5.3, tweede lid, onder a, d en e, van het besluit; 2°. de gegevens, bedoeld in artikel 4.12, tweede lid, van deze regeling.
MR	4.21	De vergunninghouder plaatst de controledatabank uitsluitend in ruimten die de aangewezen toezichthouders, zonder toestemming van derden en enige andere belemmeringen kunnen betreden.

AMvB Artikel of MR Verplichting		
MR	4.22	<p>De raad van bestuur stelt na overleg met de directeur-generaal van de Belastingdienst nadere eisen aan de controledatabank. Deze nadere eisen hebben in ieder geval betrekking op de wijze waarop:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. de controledatabank wordt ingericht en beveiligd; b. gegevens worden opgeslagen in de controledatabank; c. elektronische toegang wordt geboden tot de controledatabank; d. de procedures bij storings van de controledatabank; e. reservebestanden of kopieën worden aangehouden van gegevens in de controledatabank; f. de controledatabank wordt afgescheiden van de overige elektronische middelen van het spelsysteem.
Toezicht en handhaving		
AMvB	5.1	<p>Toevoeging: de vergunninghouder moet de raad van bestuur onverwijld informeren over relevante wijzigingen (...) in de persoon van de uiteindelijk belanghebbende <i>'of personen op sleutelpositie'</i>, de verlenging van surseance van betaling, <i>'gewijzigde omstandigheden die relevant zijn voor de financiële zekerheidsstelling.'</i> (Werkdocument)</p> <p>Bovenstaande betreft een voorbeeld. Er is op dit moment nog geen compleet beeld van de details. Deze worden nog uitgewerkt in een beleidsregel van de KSA.</p>
AMvB	5.4	<p>Er wordt voornamelijk vanuit gegaan dat de financiële zekerheidsstelling zoals geregeld in dit artikel blijft bestaan. De Ksa heeft nu ruimte om de hoogte te bepalen tot een maximum van € 800.000.</p>

Bron	Artikel	Verplichting
Bijlage behorende bij antecedentenonderzoek (MR)	2.3	<p>De raad van bestuur neemt bij de beoordeling van de betrouwbaarheid van de vergunninghouder, van de personen die zijn beleid bepalen of mede bepalen en van zijn uiteindelijke belanghebbenden, in ieder geval in aanmerking of betrokkene in Nederland of in het buitenland is veroordeeld ter zake van poging tot, voorbereiding van, doen plegen van, uitlokking van, mislukte uitlokking van, medeplegen van, medeplichtigheid aan of plegen van:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. misdrijven tegen de veiligheid van de staat (Tweede Boek, Titel I van het Wetboek van Strafrecht); b. misdrijven tegen de openbare orde (Tweede Boek, Titel V van het Wetboek van Strafrecht); c. misdrijven waardoor de algemene veiligheid van personen en goederen in gevaar wordt gebracht (Tweede Boek, Titel VII van het Wetboek van Strafrecht); d. misdrijven tegen het openbaar gezag (Tweede Boek, Titel VIII van het Wetboek van Strafrecht); e. meeneed (Tweede Boek, Titel IX van het Wetboek van Strafrecht);

	<p>f. valsheid in muntspeciën en munt- en bankbiljetten (Tweede Boek, Titel X van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>g. valsheid in zegels en merken (Tweede Boek, Titel XI van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>h. valsheid met geschriften, gegevens en biometrische kenmerken (Tweede Boek, Titel XII van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>i. misdrijven tegen de zeden (Tweede Boek, Titel XIV van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>j. schending van geheimen (Tweede Boek, Titel XVII van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>k. misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid (Tweede Boek, Titel XVIII van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>l. misdrijven tegen het leven gericht (Tweede Boek, Titel XIX van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>m. mishandeling (Tweede Boek, Titel XX van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>n. veroorzaken van de dood of van lichamelijk letsel door schuld (Tweede Boek, Titel XXI van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>o. diefstal (Tweede Boek, Titel XXII van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>p. afpersing en afdreiging (Tweede Boek, Titel XXIII van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>q. verduistering (Tweede Boek, Titel XXIV van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>r. bedrog (Tweede Boek, Titel XXV van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>s. benadeling van schuldeisers of rechthebbenden (Tweede Boek, Titel XXVI van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>t. vernieling of beschadiging (Tweede Boek, Titel XXVII van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>u. ambtsmisdrijven (Tweede Boek, Titel XVIII van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>v. begunstiging (Tweede Boek, Titel XXX van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>w. witwassen (Tweede Boek, Titel XXXA van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>x. financieren van terrorisme (Tweede Boek, Titel XXXI van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>y. onbevoegd indruk wekken van officiële steun (Derde Boek, artikel 435b van het Wetboek van Strafrecht);</p> <p>z. de bij de volgende wetten strafbaar gestelde of beboetbare feiten en gedragingen:</p> <p>1°. de Wet op de kansspelen;</p> <p>2°. de Opiumwet;</p> <p>3°. de Wet Economische Delicten;</p> <p>4°. de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme;</p>
--	---

		<p>5°. de Algemene wet inzake rijksbelastingen;</p> <p>6°. de Algemene Douanewet;</p> <p>7°. de Wet wapens en munitie;</p> <p>andere strafbare en beboetbare feiten of omstandigheden die naar het oordeel van de raad van bestuur van belang kunnen zijn voor de beoordeling van de betrouwbaarheid</p>
--	--	--

Tabel 16. Werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen

AMvB of MR	Artikel	Verplichting
Wervings- en reclameactiviteiten		
MR	2, lid 1	<p>Nieuwe verplichting</p> <p>Vergunninghouders rapporteren jaarlijks aan de RvB over hun wervings- en reclameactiviteiten overeenkomstig door de raad op te stellen regels.</p> <p>Deze verplichting heeft betrekking op staatsloterij, instantloterij, totalisator, organisatoren van sportprijsvragen, lotto, speelcasino's, speelautomatenhallen en kansspelen op afstand.</p>
MR	2, lid 4 en 5	<p>Nieuwe verplichting</p> <p>De vergunninghouder doet in de rapportage verslag van de wijze waarop hij diens wervings- en reclameactiviteiten heeft afgestemd op de uitkomsten van de risicoanalyse.</p> <p>De raad van bestuur kan bepalen dat een vergunninghouder vaker dan eenmaal per jaar moet rapporteren Deze verplichting heeft betrekking op speelcasino's, speelautomatenhallen en kansspelen op afstand</p>
MR	4, lid 1 en 2	<p>Nieuwe verplichting</p> <p>De vergunninghouders maken bij hun wervings- en reclameactiviteiten geen gebruik van de diensten van individuele professionele sporters. Dit is niet van toepassing op de sponsoring van individuele professionele sporters.</p> <p>Deze verplichting heeft betrekking op alle vergunninghouders</p>
MR	5, lid 1	<p>Uitwerking eerdere artikel 2.3</p> <p>De vergunninghouder van kansspelen op afstand onthoudt zich van wervings- en reclameactiviteiten op het moment dat:</p> <p>a. hij informatie verstrekt aan de consument over onderwerpen zoals de categorieën personen aan wie geen kansspelen mogen worden aangeboden en verantwoord speelgedrag (art. 8 lid 1).</p> <p>of wanneer hij de spelers middels de spelersinterface over de grenzen van zijn speelgedrag bericht.</p> <p>c. hij de speler de gelegenheid biedt tot het aangeven of wijzigen van de grenzen van zijn speelgedrag</p> <p>Lid 2: dit eerste lid, met uitzondering van onderdeel c is van overeenkomstige toepassing op vergunninghouders van een speelcasino of speelautomatenhal.</p>

AMvB of MR	Artikel	Verplichting
MR	6	<p>Nieuwe verplichting</p> <p>1. De vergunninghouder van speelcasino's, speelautomatenhallen of kansspelen op afstand biedt geen bonus aan:</p> <ol style="list-style-type: none"> gedurende deelname van de speler aan de door hem georganiseerde kansspelen; gedurende 60 dagen nadat hij jegens de speler een interventie maatregel als bedoeld in artikel 16, eerste lid, van het besluit heeft getroffen. <p>2. De vergunninghouder stemt het moment waarop hij de bonus aanbiedt en de hoogte van de bonus niet af op het speelgedrag van de speler.</p> <p>3. De vergunninghouder informeert de speler op passende, duidelijke en begrijpelijke wijze over de inhoud van de bonus en de voorwaarden voor uitkering van de bonus.</p> <p>De vergunninghouder stelt de speler in de gelegenheid te allen tijde aan te geven dat hij niet meer in aanmerking wil komen voor bonussen.</p>
Verslavingspreventiebeleid van de vergunninghouder		
Uitwerking re-geerakkoord/ AMvB	7	<p>Toevoeging. Een vergunninghouder moet zijn verslavingspreventiebeleid niet alleen in samenwerking met deskundigen op het gebied van verslavingszorg ontwikkelen, onderhouden en toepassen, maar moet hierbij ook samenwerken met ervaringsdeskundigen op het gebied van deelname aan kansspelen.</p> <p>Onderschreven wordt dat het uitdrukkelijk niet de bedoeling is dat de verslavingszorg en ervaringsdeskundigen het preventiebeleid van de aanbieder toetsen of accorderen. Dit kan in de toelichting bij het besluit nog expliciet benoemd worden. Hun rol is slechts adviserend. Het verslavingspreventiebeleid blijft de verantwoordelijkheid van de vergunninghouder zelf. De Ksa treedt daarbij als toezichthouder op, en kan dus vaststellen of het verslavingspreventiebeleid voldoet aan de relevante wet- en regelgeving. Deze verplichting heeft betrekking op speelcasino's, speelautomatenhallen en kansspelen op afstand.</p>
AMvB	7.2	<p>Kansspelproducten worden, voordat zij worden aangeboden, onderworpen aan een risicoanalyse ten behoeve van de preventie van verslaving.</p> <p>De vergunninghouder rapporteert aan de Ksa over de wijze waarop hij de risicoanalyse uitvoert, welke resultaten dit oplevert en hoe hij deze betreft in de uitvoering</p>

AMvB of MR	Artikel	Verplichting
		en de doorontwikkeling van zijn. verslavingspreventiebeleid.
MR	7	<p>Uitwerking van voormalig artikel 4.1</p> <p>1. Leidinggevend en personen op een sleutelpositie binnen de onderneming van de vergunninghouder en personen werkzaam in speelcasino's, speelautomatenhallen en bij het organiseren van kansspelen op afstand, die zijn belast met het toelaten van personen tot het speelcasino, de speelautomatenhal of de spelersinterface van kansspelen op afstand, en die belast zijn met het toezicht op spelers en met de uitvoering van het verslavingspreventiebeleid, voltooien met goed gevolg een basiscursus verslavingspreventie, voordat zij werkzaamheden verrichten ter exploitatie van de vergunning.</p> <p>2. De inhoud van de basiscursus is afgestemd op de rol en verantwoordelijkheden van de persoon bij de exploitatie van de vergunning en bestaat in ieder geval uit de volgende onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. het verslavingspreventiebeleid van de vergunninghouder; b. de elementen van de door de vergunninghouder georganiseerde kansspelen die deze kansspelen verslavingsgevoelig maken; c. de signalen van risicovol of problematisch speelgedrag en hetgeen waaraan deze signalen kunnen worden herkend; d. de interventies die de vergunninghouder kan aanbieden passend bij signalen van risicovol of problematisch speelgedrag; e. de maatregelen die kunnen worden geboden door verslavingszorg of met zelfhulp. <p>2. De personen, bedoeld in het eerste lid, nemen telkens voor het einde van een termijn van drie jaar na deelname aan de vorige basiscursus met goed gevolg deel aan een herhalingscursus. Daarbij wordt, voor zover van toepassing, in het bijzonder aandacht besteed aan de aanpassingen van het verslavingspreventiebeleid van de vergunninghouder.</p> <p>3. De voorgaande leden zijn niet van toepassing op Houders van een vergunning tot het organiseren van een goededoelenloterij met een prijs die minder waard is dan</p>

AMvB of MR	Artikel	Verplichting
		€ 4.500 en voor organisatoren van winkelweekacties en kleine kansspelen.
MR	8	<p>Nieuwe verplichting</p> <p>1. Personen die werkzaam zijn in speelcasino's, speelautomatenhallen en bij het organiseren van kansspelen op afstand, die zijn belast met het toelaten van personen tot het speelcasino, speelautomatenhallen of de spelersinterface, die belast zijn met het toezicht op spelers en met de uitvoering van het verslavingspreventiebeleid, voltooien met goed gevolg een aanvullende cursus verslavingspreventie, voordat zij worden belast met het toelaten van personen tot de speelruimte, met het toezicht op spelers of met de uitvoering van het verslavingspreventiebeleid.</p> <p>2. De aanvullende cursus bestaat in ieder geval uit de volgende onderdelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Inleiding in communicatie en gespreksvaardigheden; b. basisvaardigheden gespreksvoering; c. oefenen van communicatie en gespreksvaardigheden, voor zover van toepassing, met gebruikmaking van de communicatiemiddelen die bij het organiseren van het kansspel worden gebruikt; d. oefenen van motiverende gesprekstechnieken gericht op het matigen van speelgedrag en in het bijzonder het speelgedrag van jongvolwassenen; e. verdieping van kennis over signalen van risicovol of problematisch speelgedrag en hetgeen waaraan deze signalen kunnen worden herkend; f. kennis over welke interventiemaatregel in welke gevallen gepast is bij welke signalen van risicovol of problematisch speelgedrag; g. oefenen van het aanbieden van een gepaste interventiemaatregel; h. verdieping van kennis over preventieve maatregelen die kunnen worden geboden door verslavingszorg, anonieme hulp of met zelfhulp; i. kennis over wanneer het gepast is om een speler door te geleiden naar verslavingszorg, anonieme hulp of middelen van zelfhulp.

AMvB of MR	Artikel	Verplichting
		<p>2. De personen, bedoeld in het eerste lid, nemen telkens voor het einde van een termijn van drie jaar na deelname aan de vorige aanvullende cursus met goed gevolg deel aan een herhalingscursus. Daarbij wordt, voor zover van toepassing, in het bijzonder aandacht besteed aan:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. de aanpassingen van het verslavingspreventiebeleid van de vergunninghouder; de meest recente gevallen waarbij het verslavingspreventiebeleid van de vergunninghouder is toegepast. <p>Deze verplichting heeft betrekking op speelcasino's, speelautomatenhallen en kansspelen op afstand.</p>
MR	9	<p>Uitwerking kwaliteit van de cursussen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De basiscursus en de aanvullende cursus worden ontwikkeld en gegeven door een instelling die een toelating heeft als bedoeld in artikel 5 van de Wet toelating zorginstellingen en die beschikt over expertise op het gebied van het voorkomen van kansspelverslaving en het aanbieden van behandeling van kansspelverslaving. 2. In afwijking van het eerste lid kunnen de basiscursus en de aanvullende cursus worden ontwikkeld en gegeven door een organisatie met expertise op het gebied van het voorkomen van kansspelverslaving, indien zij een daartoe strekkende samenwerkingsovereenkomst heeft afgesloten met een instelling die voldoet aan de vereisten van het eerste lid. 3. De aanvullende cursus wordt gegeven door een trainer die: <ol style="list-style-type: none"> a. werkzaam is bij een instelling of organisatie als bedoeld in het eerste of tweede lid; b. aantoonbaar gespecialiseerd is in verslavingspreventie; en c. beschikt over didactische vaardigheden. 4. De aanvullende cursus wordt in de vorm van een groepstraining gegeven met persoonlijke interactie tussen de trainer en de deelnemers. <p>De verplichting van de basiscursus heeft betrekking op alle vergunninghouders, de verplichting van de aanvullende cursus heeft betrekking op casino's, speelautomatenhallen en kansspelen op afstand.</p>
MR	10	<p>Uitwerking bewijsstukken</p>

AMvB of MR	Artikel	Verplichting
		<p>Voor de basiscursus en de aanvullende cursus geldt als bewijsstuk een certificaat of ander bewijs dat de deelnemer is geslaagd voor de betreffende cursus, indien dit is afgegeven door of namens de instelling of organisatie die de cursus ingevolge artikel 9, eerste of tweede lid, heeft gegeven.</p> <p>De verplichting van de basiscursus heeft betrekking op alle vergunninghouders, de verplichting van de aanvullende cursus heeft betrekking op casino's, speelautomatenhallen en kansspelen op afstand.</p>
MR	11	<p>Toevoeging van twee voorwaarden</p> <p>In het verslavingspreventiebeleid van vergunninghouders van speelcasino's, speelautomatenhallen en kansspelen op afstand wordt in het bijzonder aandacht geschonken aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> f. De risicoanalyse g. De interventie maatregelen
MR	12	<p>Geschrapt is dat het verslavingspreventiebeleid gericht moet zijn op het vormgeven en borgen van de samenwerking met de verslavingszorg.</p>
MR	13	<p>Aanpassing inhoud</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De rapportage over feiten en omstandigheden in een situatie van verhoogd risico van manipulatie van een wedstrijd, en de getroffen maatregelen hiertegen, bevat in ieder geval informatie over: <ol style="list-style-type: none"> a. de uitkomsten van de risico-analyse van de kansspelen die hij aanbiedt en de maatregelen en voorzieningen die naar aanleiding van die risico-analyse zijn getroffen; b. de beoordeling, bedoeld in artikel 12, tweede lid, onder a, en de wijzigingen die naar aanleiding van die beoordeling zijn doorgevoerd in het verslavingspreventiebeleid van de vergunninghouder. 2. De vergunninghouder zendt de rapportage binnen een jaar na de ingangsdatum van de vergunning en vervolgens ieder jaar aan de raad van bestuur overeenkomstig door de raad van bestuur te stellen regels. <p>Dit was: eerst tweemaal halfjaarlijks en vervolgens jaarlijks</p> <p>Geschrapt is dat gerapporteerd moet worden over: aantal afgenomen zelftests, het aantal keer dat de vergunninghouder het register heeft geraadpleegd, het aantal spelers dat zich op advies van de vergunninghouder heeft</p>

AMvB of MR	Artikel	Verplichting
		<p>ingeschreven in het register en het aantal keer dat de vergunninghouder de Ksa ervan in kennis heeft gesteld dat een speler zich niet inschrijft in het register.</p> <p>Deze bepalingen hebben betrekking op vergunninghouders voor kansspelen op afstand, in speelcasino's en in speelautomatenhallen.</p>
Informatie en voorzieningen		
MR	14	<p>Nieuwe verplichting</p> <p>a. De houder van een vergunning tot het organiseren van kansspelen op afstand bericht de speler in ieder geval op duidelijke wijze middels de spelersinterface over de grenzen van zijn speelgedrag op het moment waarop de speler zich aanmeldt, zich afmeldt of van spel wisselt.</p> <p>b. Voor zover wetenschappelijke bevindingen met betrekking tot het bieden van inzicht aan de speler in het eigen speelgedrag hiertoe aanleiding geven, kan de raad van bestuur nadere eisen stellen aan de berichtgeving middels de spelersinterface. Deze voorwaarden kunnen in ieder geval betrekking hebben op:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. de frequentie van de berichten; b. de aard en inhoud van de berichten; en de vormgeving van de berichten.
MR	15, lid 2	<p>Nieuwe verplichting</p> <p>De vergunninghouder speelcasino's, speelautomatenhallen of het organiseren van kansspelen op afstand stelt de informatie voor de consument m.b.t. categorieën en personen aan wie geen kansspelen mogen worden aangeboden, wat verantwoord speelgedrag is etc. in ieder geval op passende, begrijpelijke en duidelijke wijze beschikbaar in het Nederlands. Afhankelijk van de mate waarin anderstaligen deelnemen aan de door hem georganiseerde kansspelen stelt de vergunninghouder die informatie tevens beschikbaar in een andere voor hen begrijpelijke taal.</p>
Interventie in het speelgedrag		
MR	16	<p>Uitwerking van wat interne en externe signalen zijn.</p> <p>De vergunninghouder registreert van iedere deelnemer ten minste interne en externe signalen wijzend op onmatige deelneming aan vergunde kansspelen of risico's op spelverslaving. Als interne en externe signalen worden in ieder geval beschouwd:</p>

AMvB of MR	Artikel	Verplichting
		<ul style="list-style-type: none"> a. hoge of toenemende speelfrequentie; b. lange of toenemende speelduur; c. sociaal ongepaste behandeling van of uitingen richting personen; d. inzetten of inzetgedrag die een afwijkend patroon laten zien ten aanzien van reeds door de speler gedane inzetten of reeds door de speler vertoonde inzetgedrag; e. uitingen van frustratie of ongemak; f. onregelmatige speeltijdstippen. <p>Deze verplichting heeft betrekking op speelcasino's, speelautomatenhallen en kansspelen op afstand</p>
MR	17, lid 2	<p>Nieuwe verplichting</p> <p>Onverminderd het toepassen van interventie maatregelen draagt de vergunninghouder tot het organiseren van kansspelen op afstand er zorg voor dat hij in staat is in ieder geval de volgende interventie maatregelen toe te passen:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. de speler op voldoende effectieve wijze middels de spelersinterface berichten te verzenden om hem op diens speelgedrag te wijzen; b. de speler adviseren om gebruik te maken van de mogelijkheid om zich voor bepaalde duur of gedurende bepaalde tijdstippen uit te sluiten van deelname aan één of meerdere door de vergunninghouder georganiseerde kansspelen of spelsoorten; <p>de speler zonder diens instemming voor bepaalde duur of gedurende bepaalde tijdstippen uitsluiten van deelname aan één of meerdere door de vergunninghouder georganiseerde kansspelen of spelsoorten.</p> <p>Deze verplichting heeft alleen betrekking op kansspelen op afstand</p>
MR	18	<p>Nieuwe verplichting</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van een passende interventie maatregel (door vergunninghouder van casino's, speelautomatenhallen of kansspelen op afstand), is slechts sprake indien die maatregel ten minste is afgestemd op: <ul style="list-style-type: none"> a. de leeftijd van de speler; b. het vertoonde speelgedrag; c. de signalen die duiden op onmatige deelname of risico's op kansspelverslaving; d. de reactie van de speler op eerder getroffen interventie maatregelen.

AMvB of MR	Artikel	Verplichting
		<p>2. De vergunninghouder betreft bij de keuze voor de toepassing van een interventie maatregel of de gelijktijdige dan wel opeenvolgende toepassing van meerdere interventie maatregelen de noodzakelijkheid, doelmatigheid en de proportionaliteit daarvan.</p> <p>3. De houder van een vergunning tot het organiseren van kansspelen op afstand treft de interventie maatregel in ieder geval op het moment waarop de speler de maximale duur van de toeging tot de spelersinterface of de maximale stortingen op de speelrekening per dag, week of maand bereikt of overschrijdt.</p> <p>De vergunninghouder geeft de speler bij de toepassing van iedere interventie maatregel toelichting over de aanleiding daartoe.</p>
Registratie van speelgedrag, persoonlijk onderhoud en interventie maatregelen		
MR	20	<p>Toevoeging specificatie</p> <p>De vergunninghouder van speelcasino's, speelautomatenhallen of het organiseren van kansspelen op afstand, registreert bij iedere toepassing van een interventie maatregel in ieder geval: de identiteit van de speler ten aanzien van wie de interventie maatregel wordt toegepast.</p> <p><i>Mogelijk wordt dit artikel nog aangepast naar aanleiding van wijzigingen Besluit kansspelen op afstand.</i></p>
MR	22	<p>Nieuwe verplichting</p> <p>De vergunninghouder van casino's, speelautomatenhallen of kansspelen op afstand bewaart de spelersgegevens met onder andere interne en externe signalen wijzend op onmatige deelneming of kansspelverslaving, voor de duur van drie jaar, gerekend vanaf het moment van de laatste registratie van deze gegevens.</p>
AMvB	11 lid 5	<p>Nieuwe verplichting</p> <p>De raad van bestuur verstrekt de vergunninghouder na raadpleging van het register een code die op unieke wijze aan de speler is verbonden. De vergunninghouder neemt deze code op in zijn administratie. Deze verplichting geldt voor de vergunninghouder van casino's, speelautomatenhallen of kansspelen op afstand.</p>
Het register		
MR	23	<p>Nieuwe verplichting</p>

AMvB of MR	Artikel	Verplichting
		<p>De vergunninghouder van casino's, speelautomatenhallen of kansspelen op afstand, gebruikt voor de communicatie met het register elektronische middelen die naar het oordeel van de raad van bestuur voldoende veilig en betrouwbaar zijn.</p>
MR	24	<p>Nieuwe verplichting</p> <p>De raad van bestuur betreft in het periodiek onderzoek naar de inrichting, werking en beveiliging van het register met gegevens, in ieder geval:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) de toereikendheid van de maatregelen ter beveiliging van de gegevens b) de conformiteit aan eisen die voortvloeien uit de Algemene verordening gegevensbescherming; en c) de weerbaarheid van het register tegen ongeautoriseerde toegang. <p>1. De raad van bestuur laat het onderzoek naar de inrichting, werking en beveiliging van het gegevensregister, verrichten door deskundigen die niet betrokken zijn of zijn geweest bij de voorbereiding, de vaststelling en de uitvoering van de maatregelen ter beveiliging van de gegevens.</p> <p>2. De raad van bestuur verricht het onderzoek naar de inrichting, werking en beveiliging van het gegevensregister jaarlijks.</p> <p>Deze verplichting heeft alleen betrekking op de vergunninghouder van kansspelen op afstand</p>

III Standaardkostenmodel

Achtergrond

Om inzicht te krijgen in de oorzaken en de omvang van kosten, zoals de administratieve lasten (AL) en inhoudelijke nalevingskosten (NK), en om te waarborgen dat de berekeningen van de omvang van de kosten onderling vergelijkbaar zijn, is in dit onderzoek gebruik gemaakt van het standaardkostenmodel (SKM). Het SKM is ontwikkeld als onderdeel van de rijksbrede methodiek voor het meten van administratieve lasten. De Regiegroep Regeldruk, die destijds onder de ministeries van Financiën en Economische Zaken viel, heeft de uitgangspunten voor het opzetten en gebruiken van het SKM in een handleiding samengevat.

In onderstaand kader zijn de begrippen AL en NK kort toegelicht.

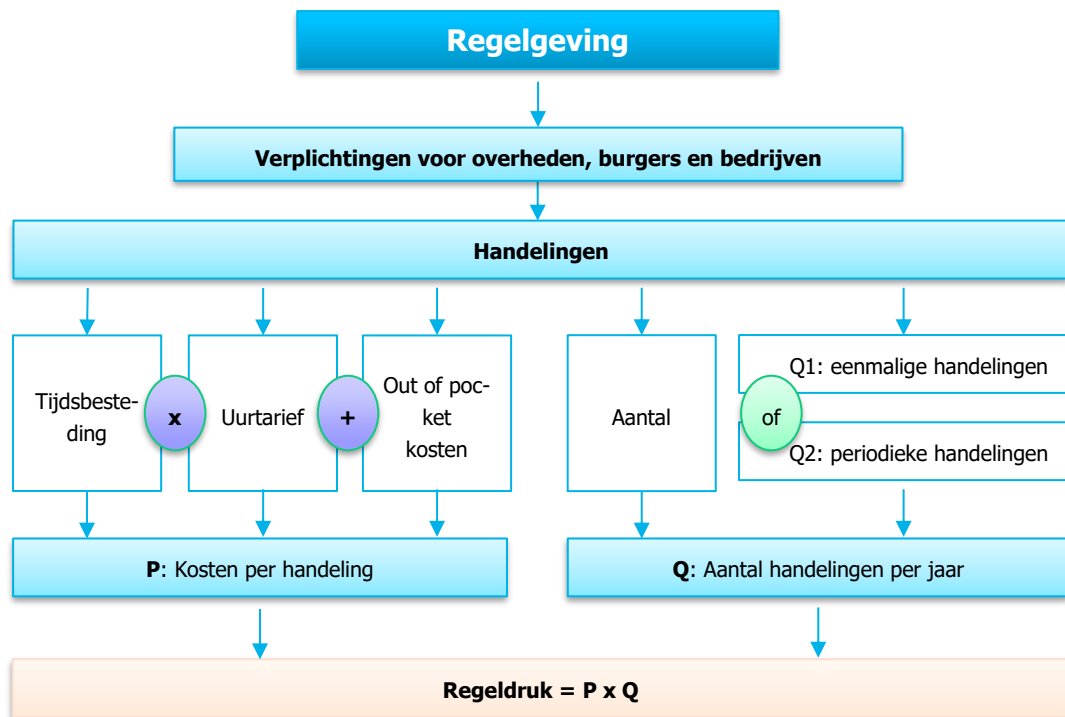
Administratieve lasten bedrijven (AL)

De kosten die burgers, bedrijven of professionals maken om te voldoen aan informatieverplichtingen voortvloeiend uit de regelgeving van de overheid. Het gaat hierbij zowel om het nakomen van verplichtingen als het uitoefenen van rechten. Deze kosten hebben voor burgers betrekking op de door de burger bestede tijd (uitgedrukt in uren) en gemaakte (out-of-pocket) kosten (uitgedrukt in euro's). Voor bedrijven en professionals wordt de bestede tijd uitgedrukt in euro's. Toezichtlasten (TL) vallen ook onder de AL. TL zijn de lasten die bedrijven ondervinden om te voldoen aan de (informatie)verplichtingen voortvloeiend uit het toezicht.

Nalevingskosten (NK)

De kosten die burgers, bedrijven of professionals maken om te voldoen aan de inhoudelijke verplichtingen die wet- en regelgeving stelt. Een voorbeeld voor nalevingskosten zijn de verplichtingen die zijn opgenomen in het bouwbesluit zoals minimale afmetingen voor hoogte van deuren en de isolatiewaarde van een woning.

De AL worden bepaald door de kosten per handeling (P) te vermenigvuldigen met het aantal handelingen (Q). De kosten voor een administratieve handeling worden berekend als het product van de tijdsbesteding en het uurtarief. In de onderstaande figuur is de structuur van het SKM en de berekening van de AL weergegeven. Door de opzet van het SKM is dit model ook bruikbaar voor het berekenen van andere kosten dan AL, zoals NK.

Figuur 1. Structuur van het SKM en de berekening van de administratieve lasten en overige kosten.

IV Kwantificering bedrijfseigen kosten

In het voorgaande onderzoek naar de lasten van de lagere regelgeving is bij een aantal verplichtingen kwalitatief aangeduid dat de lasten die daaruit voortkomen bedrijfseigen zijn. In deze bijlage is, waar mogelijk, een inschatting van deze bedrijfseigen kosten opgenomen per onderwerp. Bij het kwantificeren van deze lasten is rekening gehouden met de aangepaste uitgangspunten (het aantal vergunninghouders en de uurtarieven).

Algemeen- spelsysteem

Aanbieders van kansspelen op afstand moeten voor de vergunde kansspelen een afzonderlijke administratie bijhouden waarin gegevens worden geregistreerd over onder andere de inschrijving en het speelgedrag van de spelers. In het voorgaande onderzoek werd geconcludeerd dat deze registraties gebruikelijk zijn en zijn alleen de bedrijfsvreemde regeldrukkosten berekend voor het aanpassen van het administratiesysteem. Dit administratiesysteem is ook nodig om het verslavingsbeleid te kunnen uitvoeren. De bedrijfseigen investering voor het opzetten van zo'n administratiesysteem zijn gemiddeld zo'n € 3.000.000 per aanbieder. De totale bedrijfseigen kosten worden daarom ingeschat op € 204.000.000⁴⁷. Ingeschat wordt dat de structurele bedrijfseigen kosten voor het actueel houden en beheer van het systeem 20% van de eenmalige kosten zijn, dus €40.800.000.

De vergunninghouder

In de regelgeving worden vergunninghouders verplicht gesteld om zorg te dragen voor een stelsel van intern toezicht. Door respondenten wordt aangegeven dat dit wordt ingevuld door een of meerdere compliance officers maar dat deze kosten als bedrijfseigen worden beschouwd. Ingeschat wordt dat de bedrijfseigen kosten € 20.106.000⁴⁸ bedragen. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat de functie wordt ingevuld door gemiddeld 2 FTE.

Betalingstransacties

In de regelgeving zijn een aantal verplichtingen opgenomen met betrekking tot betalings-transacties waarvan in de voorgaande rapportage is aangegeven dat deze bedrijfseigen zijn. Het betreft de verplichting om:

- Betalingstransacties te registreren
- Het verschaffen van duidelijke informatie aan de speler over de wijze waarop en de voorwaarden waaronder betalingstransacties met de speler plaatsvinden.

Kansspelaanbieders geven aan dat ze het als bedrijfseigen beschouwen dat ze zorgen voor een veilige betaalomgeving en volledige en juiste informatieverstrekking hierover aan de speler. Ingeschat wordt dat de eenmalige bedrijfseigen kosten voor

⁴⁷ 68 vergunninghouders * € 3.000.000= € 204.000.000

⁴⁸ Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de functie bekleed wordt door gemiddeld 2 FTE met jaarlijkse kosten van € 147.840 per FTE. (€ 147.840 *2 * 69 aanbieders ≈ €20.106.000)

vergunninghouders voor kansspelen op afstand € 340.000⁴⁹ bedragen en de structurele bedrijfseigen kosten € 68.000⁵⁰ bedragen.

Consumentenbescherming

In de regelgeving zijn een aantal verplichtingen opgenomen met betrekking tot consumentenbescherming. Dit betreft het informeren op de openingspagina, bij het invullen van het spelersprofiel en voorafgaand aan de deelname van een kansspel. Het gaat onder andere om informatie over de vergunninghouder en zijn beleid, de georganiseerde kansspelen, de kosten en de klachtenregeling. De vergunninghouder moet ter bescherming van de consument daarnaast een klantendienst onderhouden en klachten afhandelen en registreren.

Kansspelaanbieders geven aan dat ze de verplichtingen met betrekking tot consumentenbescherming beschouwen als bedrijfseigen. Ingeschat wordt dat de structurele bedrijfseigen kosten voor de werkzaamheden van de klantenservice ongeveer € 178.214.000⁵¹ bedragen.

Integriteitsbeleid

Aanbieders van kansspelen op afstand dienen een integriteitsbeleid te ontwikkelen en te onderhouden. Dit leidt niet tot een lastenverzwaring omdat dit in andere Europese landen gebruikelijk is. Kosten die specifiek voor de Nederlandse markt worden gebruikt worden beschouwd als bedrijfseigen omdat het voor kansspelaanbieders zelf ook van groot belang is dat fraude en misbruik wordt voorkomen. Verder dienen vergunninghouders een beleid te ontwikkelen gericht op het behoud van integriteit van de sporten die bij weddenschappen zijn betrokken. Ook dienen zij analyses uit te voeren voorafgaand aan de organisatie van een weddenschap om verdachte gokpatronen te kunnen vaststellen. Respondenten geven aan dat zij dit ook zouden doen als dit niet in de regelgeving zou zijn vastgelegd. Aangenomen wordt dat per aanbieder een team van minimaal 15 FTE en maximaal 50 FTE continu inzet om analyses op gokpatronen uit te voeren, het integriteitsbeleid verder te ontwikkelen en te onderhouden. Op basis daarvan wordt ingeschat dat de structurele bedrijfseigen kosten voor het integriteitsbeleid minimaal € 105.754.000⁵² en maximaal €352.512.000⁵³ bedragen. Ingeschat wordt dat de eenmalige investering voor het opzetten van een dergelijk beleid ongeveer 10% van deze kosten bedraagt, dus minimaal € 10.575.000 en maximaal € 35.251.000.

Verslavingspreventie

De verplichting om basis- en aanvullende cursussen over verslavingspreventie te volgen is voor landbased aanbieders geen nieuwe verplichting. Voor Nederlandse aanbieders van kansspelen op afstand zijn de kosten van deze cursussen als bedrijfseigen beschouwd.

⁴⁹ Ingeschat wordt dat implementatie gemiddeld eenmalig €5.000 kost per aanbieder. Daarmee bedragen de totale bedrijfseigen kosten: 68 aanbieders van kansspelen op afstand * €5.000 = € 340.000

⁵⁰ Aangenomen wordt dat de kosten om het betalingssysteem in stand te houden gemiddeld 20% per jaar bedragen van de initiële kosten. Daarmee bedragen de totale bedrijfseigen kosten 20% * € 340.0000 ≈ € 68.000.

⁵¹ Deze inschatting is gebaseerd op de aanname dat een aanbieder een afdeling heeft van gemiddeld 50 FTE gericht op klantenservice waarbij is aangenomen dat ongeveer 70% van hun werkzaamheden gerelateerd zijn aan de verplichtingen met betrekking tot consumentenbescherming. Daarmee bedragen de totale bedrijfseigen kosten 50 FTE * 1920 uur * €39 (uurtarief administratief personeel) * 68 * 70% ≈ € 178.214.000

⁵² 1920 uur * €54 * 15 FTE * 68 vergunninghouders ≈ € 105.754.000

⁵³ 1920 uur * €54 * 50 FTE * 68 vergunninghouders ≈ € 352.512.000

Ingeschat wordt dat de structurele bedrijfseigen lasten van deze aanbieders € 2.772.000⁵⁴ per jaar zijn.⁵⁵

Amendementen

Amendement 33996-23 regelt dat aanbieders van kansspelen verplicht zijn om in elke reclame voor kansspelen duidelijk zichtbaar een waarschuwing te tonen waarin wordt gewezen op de risico's van onmatige deelname aan kansspelen. In het voorgaande onderzoek zijn alleen de bedrijfsvreemde lasten berekend voor Nederlandse aanbieders omdat buitenlandse aanbieders geen uitingen hoeven aan te passen maar alleen hoeven te implementeren. De lasten voor buitenlandse aanbieders werden daarom als bedrijfseigen beschouwd. Ingeschat wordt dat de bedrijfseigen lasten om dit te implementeren maximaal € 170.000⁵⁶ zijn.

⁵⁴ 27 Nederlandse aanbieders * (250*(800+8*€ 54)/3 jaar ≈ € 2.772.000

⁵⁵ Hierbij wordt ervan uitgegaan dat ca. 100 medewerkers elke 3 jaar een basiscursus volgen en 25 medewerkers elke 3 jaar een aanvullende cursus volgen. Uitgegaan wordt van € 800 per cursus en 8 uur interne tijd per medewerker per cursus (tegen een gemiddeld tarief van € 54).

⁵⁶ € 2.500 * 68 aanbieders = € 170.000

V Correctie berekeningen voorgaande lastenonderzoeken

In de onderstaande tabellen zijn de correcties opgenomen die zijn doorgevoerd op de berekeningen uit de voorgaande onderzoeken. De eerste vier kolommen weergeven de oorspronkelijke resultaten uit rapport 'Lastenmeting Kansspelen op afstand, lagere regelgeving en amendementen (2016)'. Vervolgens zijn de correcties opgenomen die zijn doorgevoerd. Voor aanbieders van landbased kansspelen zijn geen correcties doorgevoerd ten opzichte van de berekeningen uit de voorgaande onderzoeken.

Tabel 17 Eenmalige lasten aanbieders kansspelen op afstand

	Voorgaande onderzoeken			Correcties		
	AL	NK	Totaal	Toevoeging bedrijfseigen kosten	Gewijzigd uitgangspunt aantal ver- gunningen	Gewijzigde uurtarieven
Vergunning (houder)	€ 2.214.000		€ 2.214.000		€ 1.131.600	n.v.t.
Spelsysteem		€ 22.500.000	€ 22.500.000	€ 204.000.000,000	€ 11.500.000	n.v.t.
Betalingstransac- ties			€ 0	€ 340.000,000	n.v.t.	n.v.t.
Inschrijving en aanmelding	€ 450.000	€ 675.000	€ 1.125.000	-	€ 345.000	n.v.t.
Keuring	€ 2.250.000		€ 2.250.000	-	€ 1.150.000	n.v.t.
Integriteitsbeleid				minimaal € 10.575.000 maximaal € 35.251.000	n.v.t.	n.v.t.
Toezicht en hand- having	€ 9.700	€ 7.591.500	€ 7.601.200	-	€ 3.885.058	n.v.t.
Verslavingspreven- tie		€ 199.400	€ 199.400	-	€ 101.916	n.v.t.
Amendementen	0		€ 0	€ 170.000,000	n.v.t.	n.v.t.
Totaal	€ 4.923.700	€ 30.965.900	€ 35.889.600	Minimaal € 215.085.000 maximaal € 239.761.000	€ 18.113.573	n.v.t.

Tabel 18. Structurele lasten aanbieders kansspelen op afstand

	Voorgaande onderzoeken Correcties			Correcties		
	AL	NK	Totaal	Toevoeging bedrijfseigen kosten	Gewijzigd uitgangspunt aantal vergunningen	Gewijzigde uurtarieven
Vergunning (houder)	€ 292.200		€ 292.200	€ 20.106.240	€ 149.347	n.v.t.
Spelsysteem		€ 4.375.000	€ 4.375.000	€ 40.800.000	€ 2.236.111	n.v.t.
Betalingstransacties				€ 68.000	n.v.t.	n.v.t.
Inschrijving en aanmelding	€ 45.800		€ 45.800	-	€ 426	€ 23
Keuring	€ 16.171.900		€ 16.171.900	-	€ 8.265.638	n.v.t.
Integriteitsbeleid				minimaal € 105.754.000 en maximaal € 352.512.000	n.v.t.	n.v.t.
Consumentenbescherming				€ 178.214.000	n.v.t.	n.v.t.
Toezicht en handhaving	€ 194.400	€ 4.050.000	€ 4.244.400	-	€ 2.169.360	n.v.t.
Verslavingspreventie		€ 1.873.000	€ 1.873.000	2.772.000	€ 957.311	n.v.t.
Amendementen	€ 3.500		€ 3.500	-	€ 1.789	€-1.725
Totaal	€ 16.707.800	€ 10.298.000	€ 27.005.800	minimaal € 347.714.240 maximaal € 594.472.240	€ 13.779.982	€-1.702